

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 202 (13495)

Wtorek, 20 października 1998 r.

cena 1 Lt

DZIŚ W NUMERZE:

* Wspólny sondaż - „Kurier” i Konsulatu - str. 1.

* Już wkrótce - finały konkursów - str. 3.

* Wileńscy kombataneci - w Częstochowie - str. 5.

* Instytut Polski i Polska Galeria Artystyczna przedstawiają - str. 6.

* V. Landsbergis o siłach odwetowych - str. 8.

* Dzieje dyktatora-reformatora - str. 9.

* Ustawodawstwo - str. 10.

WYRÓŻNIONO UCZESTNIKÓW TARGÓW

„DARY JESIENI - 98”

W sobotę, w ostatnim dniu targów - „Dary jesieni - 98”, które się odbywały w Zakrecie (parku Vingis), nagrodzono najbardziej pomysłowe i bogato urządzone stoiska. Dyplomy i nagrody ufundowane przez Ministerstwo Rolnictwa otrzymali przedstawiciele powiatów mariampolskiego, poniewieskiego i olickiego.

Nagrodę ufundowaną przez Litewską Służbę Konsultacyjną wręczono rolnikom rejonu uciańskiego, natomiast Dyplom Honorowy - przedstawicielom powiatu tauroskiego i kłajpedzkiego. Za najbardziej pomysłowo urządzone stoisko został wyróżniony rolnik indywidualny ze wsi Prienai (rej. kowieński) Algirdas Gudas, za wyhodowaną ekologicznie czystą produkcję - rolnik wsi Drasiekiai rejonu birżańskiego - Stanislovas Matulis.

Wśród pszczelarzy nagrodami wyróżniony został Gediminas Skardžius z Uciany, Jonas Vallulis z Birż i Antanas Velyvas z Oran. Wśród spółek rolnych - nagrodami fundatorów targów wyróżniono „Kapcziamestis”, „Taurages maistas” oraz piekarnię indywidualną Vity Stankeviciene „Saimeta” z rejonu poswałskiego.

Danuta WOJTUSIAK

NA ZDJĘCIU: fragmenty targów; występuje zespół taneczny Wileńskiej Wyższej Szkoły Rolniczej.

Fot. Bronisława Kondratowicz

POLSKIE LİNIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

LOT

Dogodne połączenia
z Wilna
przez Warszawę do:
Athens,
New York,
Chicago,
Los Angeles,
Pekin,
Istanbul,
Tel Aviv.

Wilno, tel. 73-90-20.
(Zam. 359)

ZNAD WILNI

73.34/103.8 FM

„KW”: Sondaż - 1998 Razem z Czytelnikami wybieramy „10 Polaków Roku” w Wilnie i na Wileńszczyźnie

Fundatorem dziesięciu nagród dla najaktywniejszych uczestników - Konsulat Generalny RP w Wilnie

Wśród typowanych do tego miana mogą być przedstawiciele wszystkich zawodów, różnego wieku i płci, członkowie partii i organizacji społecznych, zwykli obywatele, którzy swoją

pracą zawodową i społeczną, zaangażowaniem na rzecz naszego środowiska polskiego, postawą obywatelską w 1998 r. zasłużyli na uznanie.

Typujący kandydatów - mogą

być wśród nich pojedyncze osoby lub od razu cała dziesiątka - podają swoje imię, nazwisko, adres, telefon, sferę działalności (to wszystko może być tylko do wiadomości redakcji). Odpowiedzi -

wyłącznie listownie - należy nadsyłać do redakcji: **Laisves pr. 60, 2056 Vilnius, do 31 grudnia br.** Sfinalizowanie nastąpi w styczniu 1999 r.

Redakcja

TYDZIEŃ: od poniedziałku do poniedziałku

Fakty, wydarzenia, komentarze

Sędziowie kompromitują zawód, jeden zaś z redaktorów prasy polskiej - sam siebie

W wielkiej polityce ubiegły tydzień nie miał intrygujących wydarzeń. Jedynym prezydent Litwy Valdas Adamkus wyruszył z kraju na dość długi okres, bo aż dziesięć dni. Cel wyjazdu - ważne spotkanie w Stanach Zjednoczonych Ameryki. A po drodze były równie na najwyższym szczeblu spotkania w Polsce, z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim, innymi osobistościami Rzeczypospolitej, w tym ze znakomitościami ze świata kultury. Ponieważ kontakty naszych dwóch państw są „jak nigdy dobre”, co przy podobnych okazjach często się powtarza, więc również tym razem spotkania odbyły się w takimiż duchu. Tam, za oceanem, wśród wielu ważnych spotkań naszego państwa, zaplanowano spotkanie z Kongresem Polonii Amerykańskiej. To już jest całkiem nowy akcent w tak ważnej podróży prezydenta Litwy do Stanów Zjednoczonych, czemu możemy jedynie przyklasnąć i kolejny raz uzmysłowić sobie, że nasz prezydent jest prezydentem bez uprzedzeń politycznych i narodowościowych.

Na podsumowanie wyników tej podróży Valdas Adamkus przyjdzie jeszcze czas. Natomiast nastroje mieszkańców Litwy ostatnio raczej zwrócone są w kierunku naszego życia wewnętrznego, które wywołuje wiele przykrych skojarzeń natury moralnej. Przede wszystkim nie milną komentarze wokół sędziy Egle Miliniene, która została oskarżona o wzięcie łapówki w wysokości 15,5 tys. dolarów. Co prawda, nie jest to pierwszy przypadek, kiedy sędziów się łapie na takim wykręceniu. W ciągu ostatnich ośmiu lat jest to już szósty przedstawiciel Temidy, który w ten sposób dorabiał sobie do i tak niemałych, wciąż wzrastających wynagrodzeń miesięcznych. Opinię społeczną oburzyło też to, że nawet w tak jasnej sprawie, kiedy faktycznie została znaleziona przelapana na gorącym uczynku, nie można rozprawić się z nią. Po podejrzeniu o wzięcie łapówki została umieszczona w szpitalu. Według opinii lekarza, Egle Miliniene od lat cierpi na poważną dolegliwość, w wyniku której może się stać inwalidą. Nicwiele uwierzyło w prawdziwość choroby podejrzanej o łapownictwo, tym bardziej, że dotyczyła ona koleżdy z pracy, ani lekarze nie zauważali u pani sędziy symptomów choroby. Mówi się więc o kolejnym kłamstwie, które dotyczy naszego życia publicznego, państwowego. Przewodniczącą Sądu Okręgowego Albinas Sirvydis, jako człowiek moralnie odpowiedzialny za coraz częstsze ostatnio lapsusy w działalności poszczególnych sędziów, złożył rezygnację ze stanowiska przewodniczącego Sądu Okręgowego. Nie, to nie on mianował tych sędziów, którzy ostatnio skompromitowali zawód, zaliczany do najbardziej szlachetnych i sprawiedliwych. Czyn przewodniczącego Sądu Okręgowego przyjęto w społeczeństwie naszym z całkowitym zrozumieniem ludzkiego odruchu uczciwego funkcjonariusza wymiaru sprawiedliwości.

Nie można pominąć też jeszcze jednego faktu z życia organów praworządności. Oto kolejny policjant z własnej i nieprzymuszonej woli udał się w szafki. To już szósty wypadek samobójczy śmierci w policji. Psycholodzy uważają, że niektórzy spośród stróżów porządku publicznego nie mogą po prostu znieść faktycznej przemocy i pozagrupalowych porządków, jakie się zdarzają w policji. Toteż coraz poważniej należałoby traktować propozycje, aby w organach praworządności pracowali psycholodzy, którzy w przypadku trudnej sytuacji ludzkiej mogliby przyjąć z pomocą.

Głośno było w ubiegłym tygodniu o kulach zwołania ze stanowiska starszego komisarza służby badań specjalnych J. Gauditis. Swoje zwolnienie łączy on z tym, że ponoc ma materiał kompromitujący premiera i inne wysokie rangi osoby. Wiegę też chciał na tym, jak donoszą media, słono zarobić. Za rezygnację ze stanowiska zażądał ponad 200 tys. litów. W ramach komensatu. Takimi to sumami operują nasi urzędnicy państwowi, żyjący na nasz koszt.

Dużymi sumami operowano ostatnio w związku z zakończeniem remontów w rezydencji prezydenta i premiera w Tumszkach. Wydatki na godne reprezentowanie Litwy przez szefa państwa i szefa gabinetu ministrów sięgają 5 milionów litów. Na domiar wszystkiego, premier nie pała chęcią zmiany swego miejsca zamieszkania, bo w społeczeństwie może to być niewłaściwie przyjęte. Komentarz telewizyjny Vanda Preidyte zapylała różne znakomitości Litwy, na co, ich zdaniem, należałoby wydać 5 milionów litów, gdyby takowe znalazły się w budżecie państwa do nadprogramowego wydania. Indagowani nie podejrzewając prowokacyjnego charakteru pytania, mówili o wyasygnowanie takich pieniędzy na kredyty dla studentów, na wyposażenie szkół, na bezpłatne lekarstwa dla emerytów, na domy dziecka... Większość przechodniów mówiła, że skoro już rezydencje szefów państwa wyremontowano, niech tam się przenoszą i godnie reprezentują Litwę w swoich apartamentach. Jedynie rzeczniczka prasowa przewodniczącego Sejmu nie kojarzy apartamentów w Tumszkach z godnością reprezentowania państwa. Według niej, Vytautas Landsbergis również godnie reprezentuje Litwę w wielomieszkaniowym domu, gdzie ma 4 pokoje i gdzie bywali bardzo wysokiej rangi goście zagraniczni.

Sprawy bytowe naszego kierownictwa państwowego, naturalnie nie należą do rzeczy pierwszej wagi. Po prostu wymykły w związku z przekazaniem do użytku rezydencji prezydenta i premiera. Jasne, że można być doskonałym ministrem i mieszkać w wysokościowym w dzielnicy Szeskinie, jak to jest w przypadku szefowej resortu spraw społecznych i pracy Ireny Degutienė. Ta miała kobietę, uważana za tytan pracy, może nawet codziennie byle świt przemarszerować na sportowo z obrzeży miasta do jego centrum i zasiąść przy biurku ministra bez cienia zmęczenia czy poirytowania. Jak zawsze eleganka.

W ubiegłym tygodniu bawili na Litwie dziennikarze z Polski, którzy interesowali się stanem energetyki atomowej w naszym kraju. Wrażenie wywodził całkiem niezłe, uważając, że ze strony Litwy pod tym względem nie ma zagrożenia ani Polsce, ani Europie. Na śniadaniu w Ambasadzie Rzeczypospolitej Ukraińskiej odbyło się spotkanie przybyłych dziennikarzy z naszymi, prasą polską, ukazującą się w Wilnie. Dziennikarze, jak to dziennikarze, interesowali się naszym życiem, życiem Polaków wileńskich. Między innymi, mieli też takie pytanie: ponieważ istnieje teraz w Wilnie wiele pism polskojęzycznych, więc jak one ze sobą współpracują, jak pomagają sobie nawzajem?

Jako przykład naszej „współpracy” niech posłuży przykład, który miał miejsce na dużej wystawie „Poloport-98”, która odbywała się w ubiegłym tygodniu w Kownie, swoją produkcję prezentowała ponad 130 firm polskich, w tym zadaniem naszego dziennika było naświetlenie tej tak obszernej ekspozycji, co też gawędzi naszej udało się zrobić doskonale. I oto w trakcie zapoznawania biznesmenów z naszym piśmem nasze dziennikarki przy jednym stoisku słyszą słowa redaktora gazety, mianującej się gazetą wszystkich Polaków, mniej więcej takiego rodzaju: co to rozjadacie taką gazetę? Porządnie gazeta trzeba rozdać... Swojej żółci nie możemy powstrzymać nawet przy gościach z Macierzy. O kulturze - to w ogóle nie ma co mówić.

Krystyna ADAMOWICZ

ZAPROSILI NAS

Dyrektor Muzeum Literatury Janusz Odnowa-Pieniążek na otwarcie wystawy jubileuszowej w 200. rocznicę urodzin poety pisał: „Adam Mickiewicz 1798 - 1855 r.”

Wernisaż odbył się wczoraj w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie.

Na konferencję prasową do Ministerstwa Kultury RL w związku z międzynarodowym seminarium poświęconym problemowi Stawki wileńskiej.

Litewski Związek Dziennikarzy wespół z Kowieńskim Klubem Kregli Amerykańskich i „Kauno Undinė” zapraszają do udziału w III zawodach kregliarskich dziennikarzy. D.D.

Rada Treści Nauczania - o egzaminach maturalnych

Dopiero pod koniec listopada ostatecznie się okaże, w jaki sposób egzaminy dojrzałości będą składały abiturientów naszego kraju. Jak poinformowała agencja ELTA dyrektor Centrum Egzaminów dr Algirdas Zabulionis, przede wszystkim potrzebne są decyzje polityczne o tym, kiedy i jakie egzaminy dojrzałości mają się odbyć.

Wczoraj w Ministerstwie Oświaty i Nauki rozpoczęło się pierwsze posiedzenie Rady Treści Nauczania. Mówiono na nim o reformie egzaminów maturalnych.

To posiedzenie Rady Treści Nauczania jest przedmiotem dyskusji.

Kryzys w Rosji zadał cios eurosceptykom na Litwie

Według danych sondaży, przeprowadzonego przez „Vilnorus”, gdyby w październiku przeprowadzone zostało referendum w sprawie wstąpienia Litwy do Unii Europejskiej, odpowiedziałoby się za tym 75 proc. posiadających własne zdanie respondentów czyli o 5 proc. więcej niż we wrześniu, gdy kryzys w Rosji dopiero się rozpoczął. Informuje ELTA, polecając się na informacje służby prasowej rządu. Przeciwo wstąpieniu do Unii Europejskiej w referendum w październiku głosowało 25 proc.

mających własne zdanie respondentów, których liczba od września zmniejszyła się o 5 proc. Własnego zdania w tej sprawie nie ma 32 proc. respondentów. Z nich 71 proc. nie głosowałoby, a 24,9 proc. jest niezdecydowanych. W ciągu roku liczba niezdecydowanych zmniejszyła się z 32,8 do 24,9 proc. Zamierzających nie głosować - z 8,9 do 7,1 proc. Sondaż przeprowadzono na podstawie opinii publicznej i rynku „Vilnorus” przesłuchując w dniach 1-5 października 1021 mieszkańców Litwy.

LDPP NIE WIERZY W JEDNOŚĆ KONSERWATYSTÓW

„Dokumentem, zaprzeczającym stanowisko i jednolitość konserwatystów oraz panującą wśród nich zgody” starosta frakcji LDPP Česlovas Jurszenas nazwał podanie o założenie tymczasowej grupy sejmowej, informuje ELTA.

15 października 8 posłów na Sejm z frakcji konserwatystów i chadeckiej oświadczyło o założeniu tymczasowej grupy sejmowej. Ma ona na celu, jak stwierdza się w podaniu, zapewnienie samostojności Służby Badań Specjalnych w celu jej ochrony przed nielegal-

nym wpływem przedstawicieli władzy naczelnej kraju.

Zdaniem Cz. Jurszenasa, 6 członków frakcji konserwatystów i 2 chadeckiej, tworząc taką grupę, sugeruje istnienie lub możliwości nielegalnych działań władz najwyższych. Oznacza to, że kierownik opozycyjnej frakcji LDPP, część konserwatystów i chadeckiej przeważająco nielegalną działalność swoich przywódców. Wskazuje to, powiedział Cz. Jurszenas, jaka jest w rzeczywistości sytuacja w partii konserwatystów w obliczu zbliżającego się zjazdu.

Banki	19.10.98 r.	10/USD	10/DM	10/zł	10/rub.
Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.	Kup.-sprzed.
Kredyt Bank	3,98 - 4,00	2,4366-2,5108	1,1350-1,1872	-	-
Snoras	3,991-4,01	2,43-2,50	1,11-1,16	0,17-0,32	-
Litimpex	3,98-4,01	2,42-2,50	1,05-1,17	0,10-0,40	-
Hermis	3,99-4,00	2,44-2,50	1,07-1,17	-	-

Nowe oskarżenia w sprawie 13 Stycznia

Sprawa o krwawym spisku z 1991 roku uzupełniła się o nowe oskarżenia przeciwko trzem sądzonym osobom.

Jak podaje ELTA, odtąd byłym szefowi oddziału sowieckiej partii komunistycznej na Litwie Mykołasowi Burokeviciusowi, byłemu ideologowi oddziału Juozasowi Jermalaviciusowi oraz byłemu sekretarzowi Juozasowi Kuolielisowi inkriminuje się pu-

bliczne wezwania do naruszenia w drodze przemocy suwerenności, integralności terytorialnej Republiki Litewskiej i obalenia władzy państwowej.

Jak mówi prokurator generalny, przewodniczący Kongresu Sił Demokratycznych, który zrzucił organizację antypaństwowe, M. Burokevicius wspólnie z członkami tego kongresu J. Jermalaviciusiem i J. Kuolielisem 11

stycznia 1991 r. wysunęli wobec parlamentu Litwy ultimatum, żądając przywrócenia działania konstytucji sowieckich na Litwie, a w przypadku, jeśli to nie zostanie zrobione, zagrozili ujęciem władzy w swe ręce poprzez litewski komitet ocalenia narodowego. Wskazuje się, że taka informacja była jeszcze podana poprzez gazety „Tarybu Lietuva”, „Sovietkaja Litwa” oraz radiostację „Tarybu Lietuva”.

Oskarżeni, którzy od ubiegłego posiedzenia prawie miesiąc nie zabierali głosu w sądzie, w piomienich przemówieniach protestacyjnych określili nowe oskarżenia jako insynuacje, fałszerstwo i jeszcze jedno „świnstwo Prokuratury Generalnej wobec Wileńskiego Sądu Okręgowego”. Cała trójka pisała, że żadnymi wezwaniami nie zajmowała się, nie należała do żadnego kongresu i komitetu ocalenia narodowego. J. Jermalavicius dodał jeszcze, że w przypadku, gdyby sąd podjął niesłuszne postanowienie, to wszystko jednak wyjaśni historia.

Fot. Zbigniew Markowicz

KRONIKA POLICYJNA

Jak podaje dział Sztatu Informacji MSW RL, 18 października br. w kraju zarejestrowano 158 przestępstw, w tym: 3 zabójstwa, 8 obrażeń ciała, 3 gwałty, 24 huliganckie ekscesy, 15 rabunków, 2 oszustwa, 106 kradzieży. Skradziono 22 samochody, znaleziono - 5.

Zanotowano 19 wypadków drogowych i 8 pożarów. Znalezione zwłoki 2 osób. Zatrzymano 13 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Zabójstwa

18 października około godz. 7 w pomieszczeniu 12 oddziału mariampolskiego zakładu robót porządkowych zmocnionego reżimu doszło do eks-

cesu, w trakcie którego zostali ranni więźniowie A. Bartkevicius, V. Butvydas, E. Kazlauskas, J. Jakovlevas i R. Lankiewicz. Ostatni na skutek doznanych obrażeń ciała zmarł w mariampolskim szpitalu. Innym poszkodowanym udzielono pomocy medycznej. Przypuszcza się, że te wszystkie osoby były zostały rane przez skazanego I. Naidę. Trwa śledztwo.

18 października o godz. 22 min. 30 w domu we wsi Darusinskiai (rej. koszedarski), podczas kłótni, G. Maculeviciene (ur. 1935 r.) siekierą w głowę zraniła śmiertelnie swego męża A. Maculeviciusa (ur. 1938 r.). Zatrzymano ją.

Gwałt

18 października KP rej. święciańskiego został zawiadomiony, że 16 m. około godz. 18 w lesie w pobliżu miejscowości Cyrkliškis grupa młodych ludzi zgwałciła V. (ur. 1983 r.). Zatrzy-

mano podejrzanych C. (ur. 1980 r.), S. (ur. 1982 r.), D. (ur. 1982 r.), A. (ur. 1980 r.) i P. (ur. 1980 r.).

„Zagraniczny” złodziej

„Zagraniczny” do KP rej. solecznickiego zgłosiła się A. R. (ur. 1972 r.) i zawiadomiła, że 15 bm. z pomieszczenia gospodarskiego we wsi Sakalėnai były były mł. ob. Bialorusi O. Radin (ur. 1971 r.) ukradł krowę, Straty - 1.200 litów. Podejrzanego, który na dodatek nielegalnie przekroczył granicę litewską, osadzono w areszcie.

Pożar

18 października o godz. 15 min. 27 w Jaszunach (rej. solecznicki), w domu należącym do Cz. Milosza, T. Morkuvienė i J. Miloszy wybuchł pożar. Spalił się dach budynku, ściany dachowe i całe meble. Straty się uściły. Przypuszcza się, że było to podpalenie. Poszukuje się podejrzanego, właściciela części domu Cz. Milosza.

Przygotowała I. L.

Na każdą chwilę życia

KURIER WILEŃSKI

Informator podręczny (28) Policja (cd.)

- 73 - 34 - 14 - Posterunek policji Śnipiszek, 2005 Vilnius, Lvovo 7, komisarz - inspektor
 72 - 16 - 17 - Dyżurny
 77 - 93 - 47 - Posterunek policji Uniwersytetu, 2054 Vilnius, Sauletekio 4, st. inspektor
 77 - 92 - 12 - Dyżurny
 75 - 42 - 29 - Posterunek policji w Werkach, 2057 Vilnius, Baltupio 37, komisarz - inspektor
 76 - 56 - 27 - Dyżurny
 77 - 17 - 10 - Posterunek policji w Žirmunai, 2012 Vilnius, Žirmunu 31, komisarz - inspektor
 76 - 29 - 10 - Dyżurny
 75 - 03 - 65 - Posterunek policji na Zwierzyńcu, 2004 Vilnius, S. Moniuszkos 27, komisarz - inspektor
 72 - 44 - 06 - Dyżurny
 61 - 35 - 27 - Zakład robót poprawczych surowego reżimu miasta Wilna, 2014 Vilnius, Rasu 6
 61 - 86 - 39 - Wydział personalny
 69 - 51 - 08 - Zakład robót poprawczych wzmocnionego reżimu miasta Wilna, 2030 Vilnius, Sniego 2, kierownik
 69 - 51 - 17 - Dyżurny
 62 - 47 - 07 - Inspekcja robót poprawczych Głównego Komisariatu policji miasta Wilna, 2009 Vilnius, Mindaugo 14, kierownik
 69 - 88 - 18 - Informacja
 73 - 66 - 69 - Oddział policji powszechnej "Vytis", 2057 Vilnius, Visoriu 27a, komisarz
 76 - 44 - 18 - Kancelaria
 77 - 22 - 18 - Dyżurny
 67 - 77 - 02 - Oddział kontroli policji pogranicza miasta Wilna, 2048 Vilnius, Stepono Batoro 41, kierownik
 67 - 78 - 31 - Dyżurny
 69 - 21 - 10 - Zarząd policji transportowej Wilna, st. komisarz
 69 - 21 - 88 - Informacja
 69 - 20 - 68 - Dyżurny
 69 - 26 - 85 - Komisarz oddziału policji kryminalnej
 69 - 30 - 19 - Komisarz oddziału policji powszechnej

W y r n i j i z a c h o w a j

KONKURS "MOJA POCIECHA" 82 (149)

Dzisiaj zamieszczamy kolejną fotografię konkursową.

NA ZDJĘCIU - Tomek (5 lat).

Uwaga! 29 i 30 października - finały konkursów "KW"

"Moja pociecha"

Pierwszy finał tej imprezy, trwającej już kilka lat, na którą rodzice, babcie i dziadkowie, krewni wciąż nadsyłają zdjęcia swoich dzieci, wnuczek i wnuków, a my w miarę możliwości staramy się wszystkie zamieścić, odbędzie się 29 października br., w czwartek, o godz. 17.00 w polskim przedszkolu nr 148 - "Raktelis" (dyr.

Lucja Wojsiewicz, tel. 45-68-88, 45-17-45). Adres przedszkola - Wilno, ul. A.P. Kavoliuko 12.

Z powodu tego, że otrzymaliśmy setki zdjęć i nie jesteśmy w stanie zaprosić autorów i bohaterów już prawie 150 opublikowanych, wręczenie przyznanych im nagród będzie się odbywało grupami - po 15-20 osób - w polskich przedszkolach lub tych,

gdzie są polskie grupy.

Na uroczystości wręczenia zaprasza redakcja. Ci uczestnicy konkursu, którzy nie załączyli do nadesłanych zdjęć swoich adresów i telefonów, proszeni są o skontaktowanie się z redakcją (tel. 42-79-01). Pod tym telefonem osoby zainteresowane mogą otrzymać dodatkową informację.

"Pomniki Adama Mickiewicza"

Konkurs ten był kontynuacją naszych imprez, poświęconych 200. rocznicy urodzin autora "Pana Tadeusza". Sfinalizowany zostanie 30 października br., w piątek,

w Mieszkaniu-Muzeum poety przy ul. Bernardyńskiej 11. Początek o godz. 17.00. Zaprasza się wszystkich jego uczestników.

Fundatorami nagród tradycyjnie

są: Konsulat Generalny RP, Instytut Polski w Wilnie, Mieszkani-Muzeum Adama Mickiewicza, Polska Macierz Szkolna i redakcja "Kuriera Wileńskiego".

29 października o godz. 19.00

W WILEŃSKIM PAŁACU SPORTU

Patronat sprawują:

rytas

KURIER WILEŃSKI

Sponsorzy:

TOPART

UAB "NEMĖJA"

K KREDYT BANK PBI S.A.

ZNAD WILII

prezentują:

RYSZARD RYŃKOWSKI

Bilety do nabycia w kasie Wileńskiego Pałacu Sportu, w sklepie "Centrinis Gastronomas", w Centralnym Domu Towarowym, w sklepie "Mada", i w księgarniach "Draugystė" (al. Gedimino 2), Stanisława Korczyńskiego (ul. Aušros Vartų 9), "Elephas" (ul. Olandų 3)

Rozmowy

Szczyt izraelsko-palestyński został przedłużony

Po serii rozmów w cztery oczy, jakie późno w niedzielę przeprowadził prezydent USA Bill Clinton z uczestnikami odbywającego się w Stanach Zjednoczonych szczytu palestyńsko-izraelskiego, podjęto decyzję o przedłużeniu rokowań co najmniej o jeden dzień.

W poniedziałek nad ranem Clinton opuścił Wye Plantation w stanie Maryland, gdzie w zamkniętej dla dziennikarzy rezydencji od czwartku trwają rozmowy premiera Izraela Benjamina Netanjahu z liderem palestyńskim Jaserem Arafatem.

Prezydent USA w niedzielę odrębnie rozmawiał z Netanjahu i Arafatem.

Bezpośrednio po spotkaniu, które zakończyło się po północy, Clinton powrócił do Waszyngtonu - prawdopodobnie z pustymi rękami. O atmosferze szczytu świadczy m.in. fakt, że Netanjahu i Arafat nie spotkali się bezpośrednio - mimo iż przebywają w tym samym domu - od piątku rano.

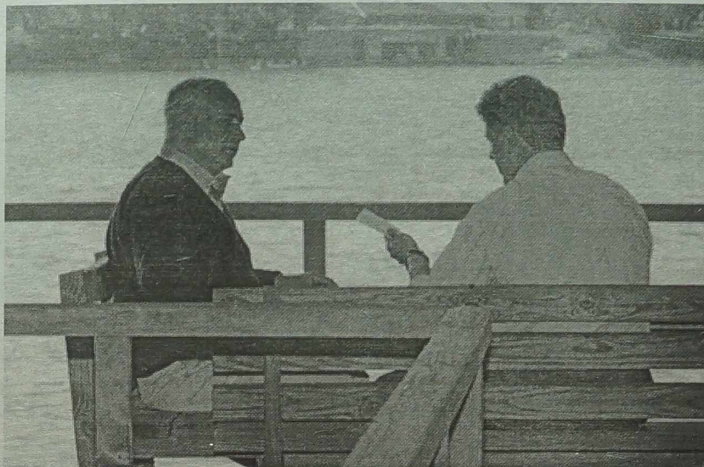
Clinton, który miał przybyć do Wye jedynie w niedzielę, by podsumować obrady, nad którymi czuwa

sekretarz stanu Madeleine Albright, kilkakrotnie osobiście interweniował, usiłując zmusić obie strony do porozumienia.

Jakkolwiek jeszcze przed początkiem rokowań w Wye oficjalnie ustalono, iż żadna ze stron nie będzie podawać dziennikarzom informacji na temat przebiegu rokowań, w praktyce ani delegacja izraelska, ani palestyńska nie stosowały się do zakazu. Netanjahu spotkał się m.in. z przybyłą na miejsce delegacją osadników żydowskich, mieszkających na Zachodnim Brzegu Jordanu.

Delegacja izraelska powiedziała dziennikarzom, iż wyjedzie z Wye bez zawarcia jakiegokolwiek porozumienia, na co z kolei gwałtownie zareagowała delegacja palestyńska, wykluczając zerwanie rozmów.

Rozmowy w Wye Plantation uważane są za kluczowe dla przełamania trwającego od 19 miesięcy impasu w rokowaniach izraelsko-palestyńskich. Dotyczą one kwestii wycofania Izraela z 13 procent ziem Zachodniego Brzegu Jordanu a także - palestyńskich gwarancji bezpieczeństwa Izraela.

Prezydent USA w niedzielę odrębnie rozmawiał z Netanjahu i Arafatem.

Fot. EPA-ELTA

Hiszpania-Chile

Pinochet pewny siebie

Były chilijski dyktator Augusto Pinochet jest przekonany, że uda mu się nie dopuścić do odesłania go z Londynu do Hiszpanii.

W poniedziałkowym oświadczeniu, opublikowanym w imieniu Pinocheta przez reprezentujące go londyńskie biuro prawne Kingsley Napley napisano, że były przywódca Chile „decydowanie przeciwstawia się wszelkim próbom ekstradycji z Wielkiej Brytanii”.

Pinocheta „prewencyjnie zatrzymano” w Londynie w piątek, na wniosek sędziów hiszpańskich, oskarżających go o udział w zamordowaniu 79 obywateli Hiszpanii w okresie kiedy sprawował dyktatorskie rządy w latach 1973-90.

Chilijski przywódca sto Pinochet jest przekonany, że przeszedł w jednej z kłopotliwych operacji nie gó z Londynu do Hiszpanii.

W oświadczeniu reprezentującego go biura prawnego podkreślono, że Pinochet przyjechał do Londynu za wiedzą i aprobatą rządu brytyjskiego i resortu spraw zagranicznych W. Brytanii.

„W momencie wyjazdu do W. Bry-

tanii był traktowany ze szczególnymi względami, a w jego dyplomatycznym paszporcie potwierdzono odpowiednim stemplem prawo wjazdu i

pobytu na terenie W. Brytanii” - podkreślili prawnicy byłego chilijskiego dyktatora.

Pinochetowi może pomóc i nie pewność wśród prokuratorów hiszpańskich. Ignazio Perez, prokurator Trybunału Narodowego (hiszpańskiego sądu karnego najwyższej instancji),

zwrócił uwagę, że w tym momencie, gdy Pinochet jest w Londynie, nie ma możliwości jego ekstradycji do Hiszpanii. Hiszpańska agencja EFE, która podała informację o wniosku prokuratora, nie wyjaśnia, jakimi motywami kierował się Perez.

Fot. EPA-ELTA

Były chilijski dyktator Augusto Pinochet jest przekonany, że

Czechy

Miłosna afera na praskim Hradzie?

„Zdrada na Hradzie? Havlovie: to nieprawda” - krzyczą nagłówki poniedziałkowego wydania bulwarowego praskiego dziennika „Blesk”.

Gazeta w szczegółach opisuje ostatnią aferę, w której media zarzucają małżonce czeskiego prezydenta 45-letniej Dagmar Havlovi, że utrzymuje ze swym osobistym sekretarzem 36-letnim Milosem Rycem „stosunki przekraczające ramy służbowe”.

Cała sprawa zaczęła się od akapitu w książce „Siedem tygodni, które wstrząsnęły Hradem” Przemysła Svory (ma się ukazać w księgarniach jeszcze w poniedziałek). Svora napisał: „W otoczeniu prezydenta nie mówi się o niczym innym: małżonka prezydenta w czasie oficjalnej wizyty w USA była widziana ze swym osobistym sekretarzem - propagatorem homeopatycznych metod leczniczych - Milosem Rycem, w sytuacji, która wywołuje wrażenie, że ich stosunki służbowe zamieniły się w stosunki bardzo przyjacielskie”.

Ten fragment książki (jej autor jest redaktorem naczelnym prestiżowego tygodnika gospodarczego „Profit”, a wcześniej był szefem informacji telewizji „Nova”) PAP opublikował w sobotę dziennik „Lidove Noviny”.

Po tym gdy komercyjna telewizja

„Nova” w głównym wydaniu sobotnich wiadomości dała do zrozumienia, że stosunki między prezydentem a jego żoną są ozięble i że mówi się o możliwym rozwodzie, Hrad zareagował zdecydowanym oświadczeniem. „To informacje nieprawdziwe, kłamstwa i pomówienia. Podejmujemy pierwsze kroki prawne” - tak można skrócić treść oświadczenia wydłuża prawnego kancelarii prezydenckiej.

W niedzielę ze specjalnym oświadczeniem wystąpił Milosz Ryc. Zaprzeczył jakoby jego stosunki z Dagmar Havlovą przekroczyły ramy służbowe. Zapewnił, że wobec małżonki prezydenta żywi uczucia przyjaźni, a wobec Vaclava Havla - szacunku.

Poniedziałkowy „Blesk” zauważył, że Milosz Ryc, który wcześniej towarzyszył Dagmar Havlovi w większości podróży zagranicznych, nie odlatuje już z prezydencką parą do Anglii. Dziennik przypomniał, że w czasie choroby prezydenta Ryc towarzyszył Dagmar Havlovi m.in. w podróży do niemieckiego Muensteru, gdzie w zastępstwie męża odbierała nagrodę pokoju oraz w czasie tygodniowej podróży studyjnej na Tajwan, który temat był alternatywnie metody leczenia choroby nowotworowej.

Polska

Przy grobie ks. Popiełuszki

W 14. rocznicę męczeńskiej śmierci ks. Jerzego Popiełuszki, prymas Polski kard. Józef Glemp modlił się w poniedziałek przy grobie, znajdującym się przed sanktuarium św. Stanisława Kostki na warszawskim Żoliborzu.

Prymas powiedział, że ks. Popiełuszko pozostaje symbolem, który z latami wzrasta, bo wzrasta zrozumienie jego męczeństwa. Mówił także, że wszystkie znaki dobra, które przejawiają się w naszej Ojczyźnie, wskazują, iż ofiara ks. Popiełuszki była „natchnieniem dla wielu ludzi, zwłaszcza natchnieniem ku odwadze”.

W homilii wygłoszonej w czasie mszy św. prymas podkreślił, że ks. Jerzy, który pracował w żoliborskim sanktuarium, wykazywał niezwykle hart ducha, który przychodził „z jego wiary i z jego miłości”. Dodał, że było to czasy „zamiętu i chaosu, wyzwalania się Ojczyzny ku pełnej niepodległości i suwerenności, a jego postawa pełna odwagi, rzetelności i prawdy, potrafiła mu zjednać tyle ludzi współdziałających z nim”.

Zdaniem prymasa, przed nadejściem XXI wieku należy pokazać, że „wszyscy jesteśmy zdolni podnieść do góry nasz sztafeta narodowy, krocząc odwrotnie jako ludzie kochający dobro i sprawiedliwość i wnieść je w przyszłe stulecie”.

Podczas uroczystości modlono się w intencji rychłej beatyfikacji Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki (proces beatyfikacyjny wszczęty został 8 lutego 1997 r.). W modlitwach uczestniczyła jego matka.

Ks. Popiełuszko urodził się w 1947 r. na Białostocczyźnie. Ukończył warszawskie Metropolitalne Seminarium Duchowne. Po święceniach kapłańskich odbył również studia na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, gdzie specjalizował się w naukach społecznych kościoła.

Po powstaniu „Solidarności” Popiełuszko był jej duchowym opiekunem, m.in. kapelanem pracowników Huty Warszawa, służby zdrowia, był też krajowym duszpasterzem NSZZ „Solidarność”. W kościele św. Stanisława Kostki odprawiał msze za Ojczyznę. Gromadził się tam mieszkańcy Warszawy, przybywały delegacje „S” z całego kraju. 19 października 1984 r. został zamordowany przez trzech oficerów Służby Bezpieczeństwa.

Rosja

Czy prezydent jest w stanie dokończyć kadencję

Prezydent Rosji Borys Jelcyń, jest w stanie, zdaniem lekarzy, dokończyć kadencję, która upływa w roku 2000 - powiedział w poniedziałek doradca Jelcyna.

Zastępca szefa kremlowskiej administracji Oleg Siusynjew oświadczył, że lekarze nie mają wątpliwości co do tego, że prezydent może sprawować swój urząd do końca kadencji i pełnić wszystkie obowiązki wynikające z konstytucji obowiązującej.

67-letni Jelcyń skrócił w ubiegłym tygodniu wizytę do porządnie chorych państw Azji Środkowej z powodu choroby. Kreml mówił o zapaleniu oskrzeli, rosyjskie media sugerowały,

że chodzi o poważniejsze kłopoty zdrowotne.

Jak najszybszego pozbicia się Jelcyna przegada Duma, która chce w połowie listopada rozpocząć parlamentarną debatę i głosowanie w tej sprawie.

Zwolnienia prezydenta z urzędu domagają się głównie członkowie rosyjskiej partii komunistycznej (KPRF).

Według parlamentarzystów istnieją podstawy do oskarżenia prezydenta o doprowadzenie do rozpadu Związku Radzieckiego, o użycie siły w wydarzeniach z października 1993 roku oraz o nadużycie uprawnień prezydenckich w przypadku wojny w Czeczenii.

Rosyjskie prawo przewiduje, że do zainicjowania parlamentarnej debaty w sprawie zwolnienia prezydenta potrzebne są podpisy co najmniej 150 posłów Dumy.

Do wszczęcia samej procedury zwolnienia potrzebna jest zgoda dwóch trzecich, czyli 300 posłów Dumy. Wiceprezidentowi parlamentu Władimir Rykow wyraził jednak w niedzielę wątpliwości, że parlamentarzyści lewiccy uda się zebrać potrzebne głosy.

Ostateczne słowo będzie miała jednak Rada Federacji. Rosyjskie prawo przewiduje, że Rada może „zignorować” argumenty Dumy, po czym cała procedura zostaje unieważniona.

Jugosławia

Operacja armii w Kosowie

Armia jugosłowiańska przeprowadziła w nocy z niedzieli na poniedziałek operację w wiosce Orlate, gdzie w sobotę zginęło trzech serbskich policjantów, a dwóch zostało rannych - podały w poniedziałek różne źródła w terenie.

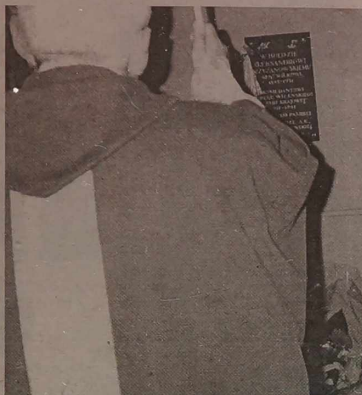
Według naczynych świadków - zagranicznych dziennikarzy i miejscowej ludności - w niedzielę wieczorem z Prisztiny, stolicy Kosowa, w stronę Orlate wyruszyli żołnierze, pojazdy opancerzone oraz piechota.

Rosyjscy parlamentarzyści, którzy właśnie wrócili z Kosowa, uważają, że Jugosławia, by nie dopuścić do ewentualnych nalożeń NATO, powinna przystąpić do paktu obronnego byłych republik radzieckich.

Rosjanie wątpią w trwałość zawartego w ubiegłym tygodniu porozumienia NATO-OBWE - Jugosławia w sprawie Kosowa.

*Wileńscy kombataneci -
z pielgrzymką w Częstochowie*

TA PODRÓŻ NA DŁUGO ZOSTANIE W NASZEJ PAMIĘCI

Staraniem Edwarda Klonowskiego - członka Zarządu Dobroczynnego Stowarzyszenia Kombatanów Polskich na Litwie, Zdzisława Czubakowskiego - prezesa Oddziału „Wspólnoty Polskiej” w Gorzowie Wielkopolskim i jego zastępcy Janusza Hrybacz - została zorganizowana pielgrzymka kombatanów DSKPL do Częstochowy, ze zwiedzaniem Krakowa.

Autokarem, udostępnionym przez firmę Zenona Kuzborskiego z Trok, wyruszyliśmy w podróż. W Warszawie, przy Urzędzie do spraw Kombatanów i Osób Represjonowanych powitali naszą grupę dyrektor Łukasz Kaczyński i prezes SPK na Kraj Sylwin Owsianko, który towarzyszył nam do Częstochowy. Z Domu Pielgrzyma udaliśmy się po śniadaniu do Katedry Częstochowskiej. Były tam formowane poczty sztandarowe. Ponad 100 sztandarów, najczęściej - akowskie, a wśród nich - nasz - wileński. Przez miasto wyruszyliśmy na Jasną Górę, na Mszę świętą.

Zwiedzaliśmy następnie tę słynną świątynię i podziwialiśmy cudami słynący obraz Matki Boskiej Częstochow-

skiej. Było to wrażenie, którego nie zapomnimy do końca naszych dni. Nazajutrz obecni byliśmy podczas odsłonięcia obrazu Czarnej Madonny i na Mszy świętej.

Zwiedzaliśmy także Oświęcim, to straszne miejsce zagłady setek tysięcy ludzi. Byliśmy m.in. w celi, w której więziono księdza Maksymiliana Kolbego. Wstrząsające odczucia, że wszystko to działo się w XX wieku.

Potem Kraków. Jesteśmy w kościele pod wezwaniem św. Jadwigi, który jest parafialnym i jednocześnie Patronalnym Gamizonowym żołnierzy AK Polskich Kresów Wschodnich. Witają nas kombataneci - prof. Jan Sura i Ryszard Czekajowski. Ma się odbyć uroczystość poświęcenia tablicy ku czci generała Wilka - Aleksandra Krzyżanowskiego - komendanta Okręgu Wileńskiego i Nowogródzkiego AK. Obecna jest córka generała - Olga Krzyżanowska. Sześć pocztów sztandarowych towarzyszyło tej uroczystości, wśród których - nasz. Mszę św. celebrował ksiądz prałat Jan Diasek. Następnie wszyscy się udali pod Ścianę Pamięci Żołnierzy AK Polskich Kresów Wschodnich. Olga Krzyżanowska odsłoniła tablicę z napisem: W hołdzie Aleksandrowi Krzyżanowskiemu gen. Wilkowi komendantowi Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej 1939-1944 Cześć Jego pamięci Żołnierze AK Ziemi Wileńskiej, Wilno 1989 r. Ks. prałat poświęcił ją. Następnie zostaliśmy zaproszeni na plebanie, gdzie przy kawie odbyła się bardzo miła pogawędka.

Następnego dnia zwiedzaliśmy Kraków, wszystkie jego najpiękniejsze zabytkowe miejsca. Byliśmy m.in. w podziemiach Katedry Wawelskiej, złożyliśmy kwiaty przy sarkofagu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Tej pielgrzymki nigdy nie zapomnimy. W imieniu polskich kombatanów Litwy pragnę podziękować niestrudzonemu naszemu opiekunowi i fundatorowi

ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” - Oddział w Gorzowie Wielkopolskim: panom Zdzisławowi Czubakowskiemu, Januszowi Hrybaczowi. Jesteśmy także wdzięczni naszym kolegom - Ryszardowi Czekajowskiemu i Jano-

wi Surze. Nie zapomnimy spotkania z ks. prałatem Janem Diakiem oraz serdecznej opieki, jaką otoczył nas pan Sylwian Owsianko.

Stefan MATUSEWICZ,
prezes DSKPL

NA ZDJĘCIACH: podczas poświęcenia tablicy; wśród zgromadzonych - Olga Krzyżanowska, córka gen. Aleksandra Krzyżanowskiego; przy sarkofagu Marszałka Józefa Piłsudskiego; przy pomnikach - Grunwaldzkim i Adama Mickiewicza w Krakowie.

Fot. Edward Klonowski i Alina Lasota

Dziennik sztuki

Spotkanie przed VI Festiwalu Kultury Polskiej

Apolonia Skakovska - prezes dyrektora Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. Stanisława Moniuszki poinformowała redakcję, że odbyło się spotkanie Zarządu tej placówki i kierowników polskich zespołów artystycznych, poświęcone przyszłorocznemu Festiwalowi Kultury Polskiej. Postanowiono, że impreza, organizowana już po raz szósty (dotychczas znana pod nazwą jako Festiwal Polskich Zespołów Folklorystycznych i Ludowych) ma w znacznym stopniu zmienić swój charakter i zasięg. Odłąd będzie to Festiwal Kultury Polskiej - Pieśń Znad Wilii. Znacznie to rozszerzy zakres przedsięwzięcia, w którym udział będą mogły brać np. zespoły estradowe, jazzowe itd.

Nowy regulamin przewiduje, że do udziału w Festiwalu zaproszone zostaną także zespoły z Białorusi, Estonii, Łotwy, Ukrainy, Rosji. Każdy z uczestników zobowiązany będzie do zaprezentowania po jednej pieśni i tańcu kraju swego zamieszkania. Dotyczy to, rzecz naturalna, polskich zespołów z Litwy. Festiwal odbędzie się w dniach 10-11 kwietnia 1999 r. w siedzibie Pałacu Kultury i Sportu MSW. W pierwszym dniu wystąpią zespoły dziecięce, w drugim - dorosłych, wieczorem natomiast odbędzie się koncert galowy. Tradycyjnie muzycznie uzdolnione dzieci i młodzież spotkają się w sali Akademii Nauk Litwy.

Postanowiono, że mniejsze licznie zespoły lub soliści przedstawia 8-minutowy program, natomiast takie zespoły, o ile wyrażą chęć uczestniczenia, jak "Wilii", "Wileńszczyzna", "Solczanie", "Ejszyszczyzna", "Troczanie", "Zejmiana" będą dysponowali 12 minutami.

Śladami Pana Adama

W Polskiej Galerii Artystycznej czynna jest wystawa fotograficzna autorstwa wrocławianina Zdzisława J. Zielińskiego. Nosi ona tytuł "Śladami Pana Adama", i, jak z tego wynika, fotografik przewodził trasami, które wędrował mickiewiczowski. Przypomnieć należy, że Poeta odbywał liczne podróże. Był to czas rodzącego się romantyzmu i mody na zwiędzanie świata. Trzeba zaznaczyć, że ówczesne podróże trudno porównać z współczesnymi. Np. z Petersburga do Odessy jechało się trzy tygodnie, a po drodze oglądało się bujną, nie skąpaną przyrodę,

stare miasta, zamki i równocześnie takie wojaże były mocno niebezpieczne i bardzo uciążliwe.

Z. J. Zieliński nie zasnął, rzecz naturalna, trudów dawnego wojażowania. I dobrze. Pewnie wygodę współczesnego przemierzania świata miały też wpływ na to, że autor w bardzo ciekawy sposób zilustrował przebieg mickiewiczowskich podróży, równocześnie ukazując to, co z pewnością musiało zainteresować Poetę.

W sumie powstał piękny przyręcznik do wiedzy o Mickiewiczu. Od Nowogródka do Turcji. Poprzez, ma się rozumieć, Wilno. Kilka zdjęć ilustruje związki Poety z naszym miastem. Wystawa mickiewiczowska jest jedną z ponad 30 indywidualnych ekspozycji Z. J. Zielińskiego. Dają one mu możliwość indywidualnego wypowiedzenia się i podzielenia wrażeniami "włóczęgi między Gibraltar, a Azję Środkową - między Norwegię i Marokiem".

Dodać należy, że prezentowana w PGA wystawa będzie następnie przeniesiona do szkoły-gimnazjum Adama Mickiewicza, a zorganizowana została przez Towarzystwo Przyjaciół Grodna i Wilna we Wrocławiu. Prezes tego Towarzystwa pan Jerzy Putowski (były wilenianin) obecny był na werniszu.

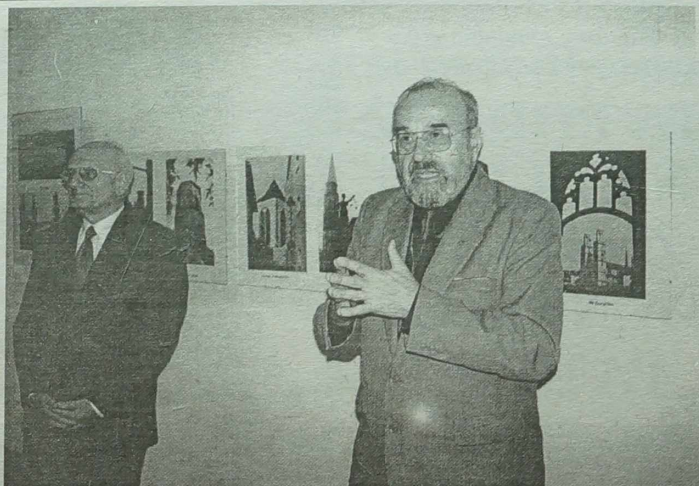
Na 200. rocznicę urodzin

Nakładem Centrum Kulturalno-Informacyjnego przy Wydziale Kultury i Sztuki Samorządu m. Wilna oraz Litewskiej Narodowej Komisji UNESCO ukazał się w kilku językach okolicznościowy folder "Ślakiem Adama Mickiewicza w Wilnie". Wydanie jest bogato ilustrowane zdjęciami znanego fotografa Andrieja Zawadzkiego. Szczegółowo opowiada o pobycie Poety w grodzie nad Wilią. Nauka, twórczość, przyjaźń, miłość, miejsca zamieszkania itd., itp., aż do dnia wyjazdu na tulażkę zesłańców do Rosji. Ostatnim akcentem folderu jest krótka historia pomnikowej mickiewiczizacji w Wilnie.

Wydanie powstało na podstawie książek M. Jackiewicza "Wileńska Rossa", A. Kasperawiczene i J. Surwily "Zaręcz. Cmentarz Bernardyński", J. Surwily "Wileńskimi śladami Adama Mickiewicza", J. Riskusa "Adomas Mickiewiczus i Lietuva".

Architektura Sopotu

W Instytucie Polskim w Wilnie czynna wystawa fotograficzna "Architektura Sopotu" autorstwa Władysława Niedziółko-Maculewicz. Autor urodził się w Warszawie. Po woj-

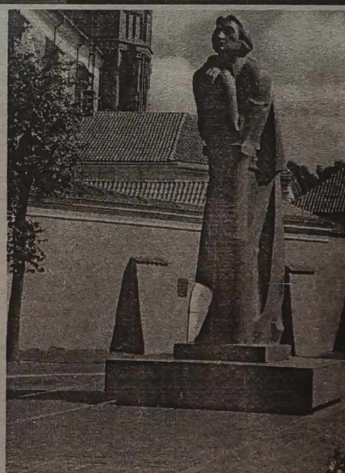
nie zamieszkał w Sopocie. Rodzina jego rodziców - to Wilno i Wileńszczyzna.

Zainteresowanie fotografią datują się od lat nauki w gdyńskim liceum sztuk plastycznych, w którym wykładali znani wileńscy mistrzowie obiektywu - Bolesław i Edmund Zdanowscy - współpracownicy Jana Bułhaka na Uniwersytecie Stefana Batoro w Wilnie.

Ekspozycja jest dowodem, że Sopot to miasto bardzo swoiste i niepowtarzalne w swej urodzie. Dużo tu zieleni, każdy dom - inny. Miasto, którego pęty oparte są o las, a twarz skierowana ku morzu. Warto więc odbyć wędrowkę po tym pięknym kurorcie... za pośrednictwem zestawu zdjęć Władysława Niedziółko-Maculewicz.

Halina JOTKIAŁO

NA ZDJĘCIACH: podczas werniszu wystawy "Śladami Pana Adama" w PGA, autor ekspozycji Zdzisław J. Zieliński (od prawej) i prezes Towarzystwa Przyjaciół Grodna i Wilna - Oddział we Wrocławiu Jerzy Putowski; moment otwarcia wystawy w Instytucie Polskim w Wilnie "Architektura Sopotu"; jedno z prezentowanych w PGA zdjęć w Nowogródku; strona tytułowa polskojęzycznego wydania folderu z okazji 200. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza

Szlakiem
ADAMA
MICKIEWICZA
w Wilnie

Ku czci 200. rocznicy urodzin Adama Mickiewicza

9

Fot. Bronisława Kondratowicz

CENTRUM KULTURALNO-INFORMACYJNE PRZY WYDZIALE KULTURY I SZTUKI SAMORZĄDU M. WILNA ORAZ LITEWSKA NARODOWA KOMISJA UNESCO

Piłka nożna

21 goli w 5 meczach 11 tury

Jedenasta тура rozgrywek o piłkarskie mistrzostwo Litwy, chociaż odbyła się bez niespodzianek (zwycięstwa odnieśli faworyci) okazała się być z dotychczasowych najbardziej „nasycona w gole”. W 5 meczach padło aż 21 bramek. Najwięcej – osiem – w spotkaniu klajpedzkiego „Atlantasa” z ekipą „Kauno jegeriai”. Spotkanie zakończyło się wynikiem 7:1 na korzyść gospodarzy boiska piłkarzy „Atlantasa”, wśród których najsukceszniejszym był Robertas Poskus – strzelec 4 goli.

Wysokie zwycięstwo zanotowano też w meczu wicemistrza kraju wileńskiego „Žalgirisu” z drużyną „Mastis”. Wilnianie w Telszai pokonali rywali 6:0. W tym meczu trzy bramki zdobyli bracia Steszko (dwie Igor, jedną Arturas) oraz dwie E. Pelcis i jedną D. Zutačius.

W jedenastej turze został też ustanowiony nowy rekord czempionatu – w najszybciej strzelanym голу. Autorem rekordu został Arturas Fomenka z szawelskiej „Karedy”, który bramkę zespołu „Geležinis vilkas” zdobył w 16 sekundzie spotkania. Ten mecz zakończył się zwycięstwem drużyny broniącej tytułu mistrza – „Karedy” 4:0.

Aktualny lider czempionatu, zespół FBK „Kaunas” swoje kolejne 3 pkt zdobył pokonując na swojej murawie 2:0 wileński „Lokomotyvas-Legala”.

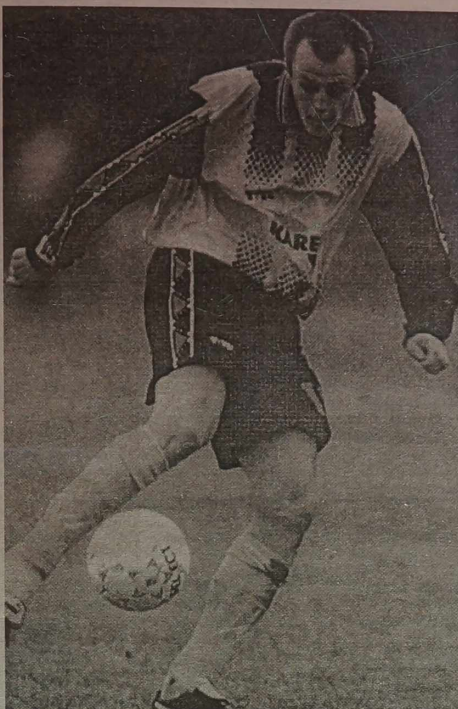
Wyjazdowe spotkanie poniewieńskiego „Ekranasu” z zespołem „Nevezis-Lifosa” zakończyło się w Klejdanach porażką tego pierwszego 1:0.

Tabela czempionatu:

1. „Kaunas”	11	31-3	29
2. „Kareda”	10	32-4	24
3. „Žalgiris”	9	29-4	23
4. „Ekranas”	10	16-8	17
5. „Nevezis-Lifosa”	10	10-17	15
6. „Atlantas”	11	15-15	14
7. „Dainava”	9	12-27	12
8. „Inkaras-Atletas”	9	8-10	11
9. „Lokomotyvas-Legala”	10	6-14	9
10. „Bangsa”	9	4-8	9
11. „Geležinis vilkas”	10	7-19	9
12. „Kauno jegeriai”	10	6-23	8
13. „Mastis”	9	3-27	3

Arturas Fomenka z szawelskiej „Karedy” jest obecnie najsukceszniejszym strzelcem ligi piłkarskiej Litwy. W 11 meczach czempionatu strzelił 8 goli, z których ostatni w 16 sekundzie spotkania z drużyną „Geležinis vilkas”.

Fot. Respublika

Lotnictwo

Najlepszy polski pilot nie żyje

Janusz Kasperk, najlepszy polski pilot w akrobacji samolotowej, mistrz świata z roku 1997 w akrobacji samolotowej, zginął w wypadku samolotowym w sobotę w okolicach Mińska Mazowieckiego.

Był to lot zapoznawczy, co w programie szkolenia lotniczego stanowi pierwszą fazę szkoleniową. Odbywał się na wysokości 1 200-1 500 metrów. Do tragicznego wypadku, po starcie z lotniska Pierwszego Pułku Lotniczego Warszawa doszło po 4 minutach lotu. W wypadku zginął też pilot PLL LOT 36-letni Grzegorz Moskalenko.

W tym roku 37-letni Kasperk w mistrzostwach świata wywalczył brązowy medal. Był 12-letnim mistrzem Polski i reprezentował Polskę również w ubiegłorocznych mistrzostwach światowych w Turcji.

Pochodził z rodziny, w której tradycja uprawiania akrobacji samolotowej jest kultywowana od kilkudziesięciu lat. Jego ojciec i stryj należeli również przed laty do czołówek polskich pilotów, specjalizujących się w akrobacji samolotowej.

Janusz Kasperk karierę pilota sportowego rozpoczął w 1976 roku w Aeroklubie Robotniczym w Świdniku, którego członkiem był do tej pory. Ostatnio pracował w PLL LOT jako pilot komunikacyjny. Był kapitanem Boeinga. Ukończył Politechnikę Rzeszowską oraz był absolwentem Ośrodka Szkolenia Lotniczego przy tej uczelni. Był pilotem, instruktorem samolotowym pierwszej klasy.

Koszykówka Mistrz Litwy nadal bez porażki

W rozgrywkach ligi koszykarskiej Litwy, obrońca tytułu, kowieński „Žalgiris” w jednym meczu szóstej tury, w sobotę, na swoim parkiecie pokonał drużynę debiutującą w turnieju mariampolską „Kraitene” 90:69. Było to ósme zwycięstwo „Žalgirisu” w osmiu meczach rozgrywek (przyp. w czwartek kowieński zespół odniósł też drugie zwycięstwo w Eurolidze wygrywając na wyjeździe z hiszpańską „Tau Ceramica” 97:91).

Po dwa zwycięstwa w spotkaniach VI tury LKL odniosły na wla-

nych boiskach dwa zespoły, to wileński „Sakalai” i alytuska „Alita”. Wilnianie pokonali „Kraitene” 92:87 oraz po dogrywce ekipę „Sziauliai” 99:96. Najlepszym „Sokolem” w tych meczach był Ramunas Sziszkauskas, zdobywca 31 punktów w pierwszym i 37 w drugim spotkaniu.

„Alita” swoje zwycięstwa odniosła wygrywając z drużyną „Szilute” 82:66 i zespołem klajpedzkiego „Nepturnasa” 81:66.

Spotkanie drużyn uczestniczących w Pucharze Saporty – kowień-

skiego „Atletasa” i stołecznej formacji „Lietuvos rytas” zakończyło się wyjazdowym zwycięstwem wilnian 87:75.

1. „Žalgiris” Kowno	8	8
2. „Lietuvos rytas” Wilno	9	6
3. „Atletas” Kowno	9	6
4. „Alita” Alytus	10	6
5. „Neptunas” Klajpeda	8	4
6. „Sziauliai” Szawle	8	4
7. „Sakalai” Wilno	11	5
8. „Kraitene” Mariampole	9	3
9. „Szilute” Szilute	9	2
10. „Kalnailis” Poniewież	9	1

Judo Holendrzy i Francuzki obronili tytuł drużynowych mistrzów Europy

Reprezentantki Francji złoty medal wywalczyły w Villach po dramatycznym meczu finałowym z Niemkami po dogrywce 4:3. Po siedmiu zasadniczych walkach wynik rywalizacji był remisowy – 3:3, a w tzw. małych punktach 27-27. W tej sytuacji zasła konieczność przeprowadzenia dodatkowego pojedynku.

Do sobotniej walki, która miała zdecydować o złotym medalu, przystąpiły w wadze 52 kg Sarah Nichilo Rosso (Francja) i Alexa von Schwiechow (Niemcy). Ich wcześniejszy pojedynek zakończył się remisem. Tym razem zwycięstwo przypa-
dło reprezentantce Francji, a o jej

sukcesie zdecydowało ostrzeżenie shido, jakim została ukarana jej rywalka.

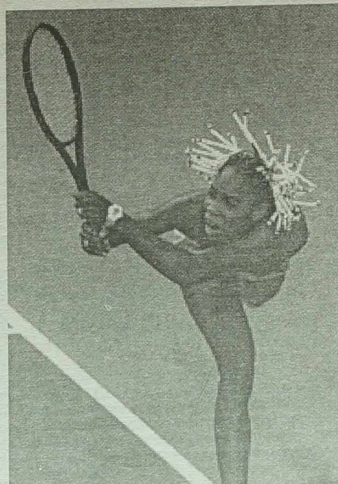
Brązowy medal drużynowych mistrzostw Europy wywalczyły Włoszki, wygrywając 4:3 z Belgijkami oraz Hiszpankami, które pokonały rywalkę z W. Brytanii – 6:1.

Pojedynek judoków Holandii i Hiszpanii o europejskie „złoto” był w niedzielę nie mniej dramatyczny, niż sobotni finał judo-
czek. Również w turnieju drużynowym panów finał zakończył się remisem 3:3.

Złoty medal przyznano jednak Holendrom, ponieważ oni swoje pojedynki wygrywały wyżej – trzykrotnie przez ippon i ich bilans tzw. małych punktów okazał się korzystniejszy: 30-17, to i zdecydowało o tytule mistrzów.

Brązowe medale zdobyli Włosi pokonując 4:3 Francuzów oraz Niemcy, którzy wygrali z rywalkami z W. Brytanii 6:1.

Na drużynowych mistrzostwach Starego Kontynentu w judo cieniem położył się wypadek znakomitej zawodniczki belgijskiej, mistrzyni Europy, Gelli Vandecaveye (waga 63 kg), która już w pierwszym pojedynku z Niemką Anją van Rekowską doznała pęknięcia kręgu szyjnego. Według pierwszych rokowań Belgijce groził paraliż. Vandecaveye została w niedzielę, w Gandawie poddana operacji. Jak powiedziała matka Gelli w wywiadzie dla belgijskiego radia – po zabiegu rokowania lekarzy są na szczęście optymistyczne. Uszkodzenia nerwu nie stwierdzono.

Tenis

Amerykanie zwycięzcami turniejów tenisowych w Europie

Mistrzini olimpijska z Atlanty, Amerykanka Lindsay Davenport została triumfatorką turnieju tenisistek w Zurychu (pula nagród 926 tys. USD) pokonując w finale swoją rodaczkę Venus Williams 7:5, 6:3.

Do finału Davenport (nr 1) awansowała wygrywając z Rumunką Iriną Spirlea 6:2, 6:3, a Williams (nr 2) zwyciężyła w półfinale Nathalie Tauziat (Francja) 4:6, 6:3, 6:4.

Za porażkę w finale gry pojedynczej, Venus Williams „otkuła się”, mając za partnerkę rodzoną siostrę Serenę Williams w finale gry podwójnej, wygrywając 5:7, 6:1, 6:3 z Mariaam De Swardt (RPA) i Jeleną Tatarową (Ukraina).

Z kolei turniej tenisowy ATP CA-Trophy w Wiedniu (pula nagród 800 tys. USD) wygrał Pete Sampras. W finale Amerykanin pokonał Słowaka Karola Kucera 6:3, 7:6 (7-3), 6:1.

W 1/2 finału Sampras, rozstawiony w turnieju z numerem jeden, pokonał swego rodaka Tooda Martina 6:3, 7:6 (7-4). Natomiast Ku-

cera, by przegrać w finale, wygrał z Greg’iem Rusedskim z W. Brytanii 7:6 (8-6), 6:4.

Amerikanin Pete Sampras, po wygraniu tego prestiżowego turnieju w wiedeńskiej Hali Miejskiej, fotele lidera w klasyfikacji ATP zajmuje z dorobkiem 4 327 pkt, wyprzedzając wicelidera Chilijczyka Marcela Riossa aż o 653 punkty. Chociaż Chilijczyk w tym rankingu przegrywa z Amerykaninem to „konkurencji zarobionych pieniędzy na korcie” jest bezapelacyjnym liderem. Jego konto bankowe w sezonie 1998 r. wzrosło o 3 088 071 USD i wicelidera „listy płac” w klasyfikacji ATP Australijczyka Patricka Raftera wyprzedza o prawie milion dolarów.

Pete Sampras na „liście płac” zajmuje „zaledwie” trzecią lokatę, bo w tym sezonie zarobił „tylko” 1 676 737 dolarów.

NA ZDJĘCIU: Venus Williams w finałowej akcji turnieju tenisistek w Zurychu.

Fot. EPA-ELTA

LIETUVOS
rytas

Pieniądże państwowe na zaspokojenie prywatnych ambicji

Nierentowne prywatne centrum chirurgii opróżnia budżet Litwy

Gdy "Lietuvos rytas" zainteresował się działalnością szpitala reklamowanego, aczkolwiek nie wiążącego końca z końcem wileńskiego Centrum Chirurgii Serca, ten zakład leczniczy poinformował, że od poniedziałku przystępuje do operacji. Korytarzami pierwszego w krajach bałtyckich prywatnego Centrum Chirurgii Serca dotychczas przechadzały się tylko nie nie mające do roboty pielęgniarki.

Nie znaleźli się pacjenci ze Wschodu, za których pieniądze zamierzano nie tylko utrzymać Centrum Chirurgii Serca, ale też zwolnić wykorzystaną na jego urządzenie zagwarantowaną przez państwo pożyczkę zagraniczną 16,5 mln USD.

W lipcu państwo już musiało zapłacić ponad milion USD odsetek za otrzymaną w swym imieniu pożyczkę zagraniczną w wysokości 6,5 mln USD dla otwartego w czerwcu Centrum Chirurgii Serca.

Ponadto około 1 mln USD w styczniu państwo będzie musiało zapłacić japońskim spółkom "Marubeni Corporation" i "Marubeni Benelux S.A.", które w 1995 r. na budowę Centrum Chirurgii Serca i zakup jego wyposażenia udzieliły około 10 mln USD zagwarantowanej przez rząd pożyczki.

Czynne od kilku miesięcy Centrum Chirurgii Serca jest nierentowne i nie może rozliczyć się z wierzycielami. Klinika utrzymuje się z reszty środków, zaoszczędzonych z pożyczek.

Idea założenia w Wilnie pierwszego w krajach bałtyckich prywatnego Centrum Chirurgii Serca zrodziła się wśród kardiologów litewskich, a poparcia jej udzielił również poseł na Sejm ekonomista Kęstutis Glaveckas.

Zamknięta Spółka Akcyjna "Centrum Chirurgii Serca" zarejestrowana została w październiku 1994 r. Jej założycielami było 5 osób fizycznych, w większości - lekarzy oraz przedsiębiorstwo maklera finansowego "Wilfima".

Centrum Chirurgii Serca zawarło umowy z japońskimi kompaniami "Marubeni Corporation" oraz "Marubeni Benelux S.A.", na podstawie których miały otrzymać pożyczkę w łącznej sumie około 13 mln USD. Japoncy zgodzili się na kredyt tylko pod warunkiem, otrzymania gwarancji państwa.

Te plany poparł Ministerstwo Zdrowia, Litewski Związek Lekarzy Naczelnych, komisja ekspertów projektów inwestycyjnych.

We wrześniu 1995 r. rząd podjął decyzję o udzieleniu gwarancji państwowej kompanii japońskiej. Z gwarancji państwa 9 mln USD pożyczki dla Centrum Chirurgii Serca udzieliły Litewski Bank Rolny, Litewski Państwowy Bank Komercyjny oraz "Litimpex".

Jak się okazało po upływie 1,5 roku, tych pożyczek nie starczyło na zakończenie budowy Centrum Chirurgii. Potrzeba było

jeszcze 6,5 mln dolarów.

Centrum Chirurgii Serca już uzgodniło otrzymanie tych milionów z banku "Hermis". W celu zagwarantowania pożyczki zamierzano oddać w zastaw nie ukończony budynek kliniki i inny majątek. Wiedzy to, w lipcu 1997 r., rząd postanowił sam udzielić na 10 lat dla Centrum Chirurgii Serca kredytu 6,5 mln dolarów z pożyczek, otrzymywanych w imieniu państwa. Majątek kliniki posłużył za kaucję dla państwa.

Te niezwykłą hojność rząd tłumaczy tym, że w przeciwnym razie cały majątek kliniki, stworzony kosztem zagwarantowanych przez państwo pożyczek japońskich, zostałyby oddane w zastaw bankowi "Hermis". Gdyby Centrum Chirurgii Serca nie było w stanie rozliczyć się z wierzycielami, jego budynek i sprzęt przejąłby "Hermis".

Państwo mimo wszystko musiałoby zwrócić pożyczki spółkom japońskim, a samo nie mogłoby w żaden sposób skompensować tych strat, gdyż dwa z trzech banków - wierzycieli są państwowe i całkowicie nie ubezpieczyły swego ryzyka.

Plan biznesu prywatnego Centrum Chirurgii Serca zakładał, że wielu zamożnych pacjentów z Rosji i innych krajów WNP zechce przeprowadzić operacje serca w Wilnie, placąc średnio po 13 tysięcy USD.

Dyrektor Centrum Chirurgii Serca Vytas Macziulis poinformował "Lietuvos rytas", że jest to cena o wiele niższa w porównaniu z tą, jaką za podobne operacje placą pacjenci w klinikach zachodnich. Tymczasem wileński zakład leczniczy nieczym nie ustępuje najszerszym tego rodzaju klinikom światowym.

W Centrum Chirurgii Serca do tej pory przeprowadzono 9 operacji, większość ich - w sierpniu. W tym trzech pacjentów zoperowano na zasadach dobroczynnych i tylko 6 operacji było płaconych. Jak tłumaczy V. Macziulis, Centrum działałoby bez strat, gdyby w ciągu roku przeprowadzano tam co najmniej 550 operacji serca. Każda operacja, przekraczająca te liczby, już dawałaby około 8 tys. dolarów zysku. Moc projektowa Centrum Chirurgii Serca umożliwia wprawdzie operowanie rocznie do 900 pacjentów. "Nasze plany podważył kryzys w Rosji" - zapewnia V. Macziulis.

Zdaniem posła na Sejm lekarza Juozasa Olekasa, plany Centrum Chirurgii Serca doczekania się dużego napływu pacjentów ze Wschodu były dosyć naiwne i niezasadzone głębszą analizą rynkową.

"Po co bogaci Rosjanie mają operować się w Wilnie, skoro mają pieniądze na leczenie się w najlepszych klinikach świata? Nie sądzę, aby nasze centrum chirurgiczne chętnie wybierała też klasa średnia, która, a propos, najbardziej uciierała na skutek kryzysu w Rosji. W centralnych klinikach chirurgii serca również pracują doskonale specjaliści" - powiedział J. Olekas.

Poseł na Sejm jest przekonany, że państwo nie powinno było udzielać gwarancji na pożyczki zagraniczne. Kredyty najprawdopodobniej również będzie musiało zwrócić państwo. Lepiej było przede wszystkim pieniądze na rozwój istniejących centrów kardiologicznych, na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego.

Dyrektor Centrum Chirurgii Serca nie zgadza się z tą opinią: "Nasze plany były całkiem realne. Uzasadnia je analiza sytuacji kardiologicznej w Rosji i innych krajach WNP". Jak twierdzi V. Macziulis, w Rosji obecnie rocznie operacji serca potrzebuje około 190 tys. osób, a wykonuje się zaledwie 6 tysięcy.

Na Litwie sytuacji tej nie da się porównać z Rosją. Otóż w tym roku w naszym kraju istnieje potrzeba przeprowadzenia około 3,5 tys. operacji serca, a dokoną się około 1,2 tys.

Zdaniem V. Macziulisa, jeszcze za wcześnie jest na to, aby uznać Centrum Chirurgii Serca za bankrutujące. "Gdybyśmy przetrwali chociaż kilka lat, później już nie mielibyśmy problemów".

Centrum Chirurgii Serca, poszukując wyjścia z bardzo trudnej sytuacji finansowej, postanowiło wykonywać też operacje ortopedyczne.

W przyszłości zamierza też świadczyć usługi z zakresu chirurgii plastycznej.

Kierownictwo Centrum Chirurgii Serca największe nadzieje wiąże z inwestorem strategicznym, którego właśnie poszukuje. Zdaniem posła J. Olekasa, najlepszym właścicielem byłoby przekształcenie Centrum Chirurgii Serca w klinikę polonizacji, a większej części bardzo drogiego sprzętu - przekazanie innym krajowym ośrodkom chirurgii serca.

Poseł na Sejm K. Glaveckas zaznaczył, że sytuacja finansowa Centrum Chirurgii Serca uległaby znacznej poprawie, gdyby mogło w nim się leczyć więcej osób z Litwy.

Parlamentarysta twierdzi, że potrzeba tylko, aby Kasa Chorych zgodziła się na kompensowanie tej części kosztów operacji serca, która stanowi różnicę w porównaniu z operacjami pacjentów w innych klinikach kardiologicznych kraju.

W Ministerstwie Finansów "Lietuvos rytas" dowiedział się, że państwo nie zamierza na razie ogłaszać bankructwa Centrum Chirurgii Serca, aczkolwiek doskonale zdaje sobie sprawę z sytuacji finansowej tej kliniki.

"Procedura bankructwa wymaga ogłoszenia licytacji. Jest to bardzo wrażliwy środek, zagrażający rozproszonemu Centrum Chirurgii Serca. I mimo że nowa klinika jest dziś nierentowna, posiada olbrzymi majątek" - tak rozumują urzędnicy ministerstwa.

Valdas BARTASEVICIUS

V. Landsbergis jest przekonany, że siły odwetowe działają

Jutro mijają dwa lata od dnia zwycięstwa Partii Konserwatywistów w wyborach do Sejmu.

Dwa lata temu, 20 października 1996 r. podczas wyborów do Sejmu Związek Ojczyzny (Konserwatyści litewscy) odniósł zdecydowane zwycięstwo już w pierwszej turze wyborów. Konserwatyści na 4 lata stali się partią rządzącą.

Wyczerpującej odpowiedzi nie udało się też otrzymać od przewodniczącego Sejmu V. Landsbergisa, gdyż na pytania "Respubliki" zgodził się odpowiedzieć tylko pisemnie.

Mineły dwa lata od zwycięstwa konserwatywistów w wyborach do Sejmu. Czy może pan stwierdzić, że spełnił prawie połowę obietnic wyborczych?

- Wykonanie programowych zamierzeń i planów - to nie arytmetyka, równo rozłożona na tygodnie czy miesiące. Jak przyjdzie jesień, to policzymy kurczęta. Jak na razie są całkiem nieźle.

- Jak nieoczekiwane problemy powstały w ciągu tych dwóch lat?

- Kampania wyborcza w wyborach prezydenckich była niespodziewanie ostra, brutalna i niebezpieczna dla ukierunkowania politycznego Litwy. Udało się uniknąć tego niebezpieczeństwa.

Ale i wtedy, gdy w drugiej rundzie wygrał wspierany przez Związek Ojczyzny kandydat, siły odwetowe już były gotowe do podwójnego rewantu, powodowały spore destrukcji. W rzeczywistości nie uspokoiły się do dzisiaj.

- Czy mógłby wymienić Pan trzy decyzje, których przyjęcie w ciągu ostatnich dwóch lat było najtrudniejsze?

- Potrzeba było prawie pół roku, zanim pokonując opór opozycji i ówczesnego pre-

zydenta Algirdasa Brazauskasa, mogliśmy ukształtować skuteczne i nieskomplikowane, bezstronne, pozakładowe kierownictwo Prokuratury Generalnej.

W toku prywatyzacji Telekomu i kompleksu naftowego napotkaliśmy hałaśliwy populistyczny opór. Nagle się wytworzyła skomplikowana sytuacja, gdy do oporu wobec anty-kabaliściycznej ustawy przyłączył się Urząd Prezydenta.

- Które z trzech rozwiązań koalicji rządzącej, w Pana przekonaniu, były najmądrzejsze?

- Zakończyliśmy prace i przyjęliśmy ustawę o zasadach bezpieczeństwa narodowego, mocno ugruntowującą politykę zachodnią państwa.

Ustawowo uporządkowaliśmy bardzo skomplikowaną, zawiłą dziedzicę - zwrot nielegalnie odebrane przez sowieńców własności, bądź odškodowania za nią. Praktyczne uregulowanie stosunków własnościowych potrwa jeszcze dwa lub kilka lat, ale wreszcie zostanie to zrobione. Zwrot oszczędności umocnił zaufanie ludzi do swego państwa.

Niedawno otworzyliśmy podwoje przed dużym zachodnim partnerem strategicznym, przewidując owocną długofalową współpracę (...)

- Którego z byłych ministrów najbardziej Pan żałuje? Którego mianowania teraz by Pan nie zaaprobował?

- Nie zaaprobowalby mianowania ministra, uważanego za przedstawiciela LDPP, zanim ta okoliczność polityczna jeszcze się nie wyklarowała: nie to członkiem, ni to nie, niby odpowiedzialny za ostatnie decyzje rządu LDPP, wobec których mamy być tolerancyjni.

A najbardziej szkoda mi byłego ministra oświaty i nauki Zigmasa Zinkeviciusa. W

jego ministerstwie nie było zjawiska stagnacji, ale wzmacniając ekipę, jak np. Kornelijus Platelis i obecnymi wiceministrami można by było naprawić sytuację bez wsparcia.

- Jak Pan może określić stosunki Sejmu z obu prezydentami i rządem?

- Wybrany w 1996 r. Sejm odczuwał, że urząd prezydenta Algirdasa Brazauskasa jest twierdzą opozycji. Obecnie jest to współpracująca samodzielna instytucja. Stosunki z Sejmem, jak potwierdza rząd, są raczej normalne.

- Dlaczego wiosną tego roku niemal nie doszło do rozpadu rządzącej koalicji konserwatywistów i chadeckiej? Czy konserwatyści zawsze przestrzegają w układzie koalicyjnym uszanowania założeń programowych i moralnych partnera, konsultowania się i uzgadniania decyzji w najważniejszych kwestiach?

- I szanują, i konsultują się, i decyzje uzgadniają. Nie mogę tylko komentować bardzo konkretnie, gdyż współpraca partnerska w Sejmie toczy się na poziomie frakcji, a ja nie jestem członkiem frakcji.

Cheć odnotować, że partnerzy z koalicji mają radykałów, nie unikających ataków na Związek Ojczyzny, ale duża frakcja nie reaguje w podobny sposób. Większe problemy rozstrzygane są na poziomie kierownictwa partii, a pańska wzmianka o tym, iż rzekomo koalicja "o mało się nie rozpadła", nie jest zgodna z rzeczywistością.

- Czy nie żałuje Pan, że zaaprobował przyjęcie centristów do rządu? W Sejmie faktycznie są oni opozycją dla konserwatywistów, a jednocześnie rośnie ich popularność wśród wyborców.

- Gdyby zwiększali swą popularność polityczną pracą, konstruktywnym wkładem -

RESPUBLIKA

służyłoby do dobrego ojczyzny.

Sądźmy, że centryści mogliby tak pracować, aczkolwiek w ich frakcji są dziwne przypadki. Nie mówiąc już o awanturach - tym dziwnym przypadkiem był ów Związek Centrum wobec wejścia "Williamusa".

- Czy konserwatyściom opłacało się oddać komisię ds. badania współpracy ze specjalnymi służbami zagranicznymi? Przecież w ten sposób uruchomiono "widmo" KGB?

- Istnienie takiej komisji przewiduje obowiązująca ustawa. LDPP rozwiązała nie sprzyjającą jej komisję Balsa Gajauskasa, a nowej nie utworzyło, a więc nie przestrzegano ustawy. Obecny Sejm przestrzega. W razie powstania takiego widma istnieje struktura sejmowa, upoważniona do działania.

- Dochodząc do władzy obiecał Pan bezwzględnie walczyć z korupcją, nawet założyć specjalną komisję czystych rąk. Czy się sprawdziła? Jak wiadomo, przewodniczącą komisji czystych rąk nie dostrzegła sieć prostitucji w założonej przez komisję spółce hotelowej. A działający na Litwie przedsiębiorcy zagraniczni w sondażach twierdzą nawet, że korupcja rośnie.

- Walka z korupcją trwa. Złapani na gorącym uczynku zostali zajmujący wysokie stanowiska pracownicy sądów i policji, nawet poseł na Sejm. Niczego podobnego nie widzieliśmy podczas rządów LDPP.

- Członek ówczesnego Sejmu, złapany na kradzieży elektryczności, nie otrzymał nawet słownej nagany.

A to, że ktoś czegoś się dopatrzył lub nie dopatrzył, nie zauważył bądź z czasem zauważył, może być obrazkiem niezbyt dokładnym, abym miał to komentować. Najważniejsze, że położono kres przestępstwom w tych hotelach.

Audrius BACZIULIS

Los Pinocheta Dyktator reformator

Augusto Pinochet, były chilijski dyktator, za którego rządów policja polityczna zamordowała ponad trzy tysiące osób, został zatrzymany w sobotę w Londynie.

Agenci Scotland Yardu, którzy zatrzymali 82-letniego Pinocheta w łóżku szpitalnym w londyńskiej klinice, gdzie przechodził rehabilitację po przebytej tydzień temu operacji kregosłupa, pozwolą mu tam pozostać do wyzdrowienia.

Pinocheta zatrzymano na wniosek hiszpańskich sędziów Baltasara Garzona i Manuela Garcí Castellona. Od dwóch lat prowadzą oni śledztwo, które ma wyjaśnić okoliczności zaginięcia w Chile podczas dyktatury kilkorga obywateli Hiszpanii.

Sędzię podejrzewają, że Hiszpanie padli ofiarą terroru Pinocheta w latach 1973-83. Oskarżają generała o udział w ludobójstwie. Dziś przylecia do Londynu, by go przesłuchać. Chęć, by brytyjskie władze wydały Pinocheta Hiszpanii. Ale decyzja, czy Hiszpania o ekstradycję wystąpi, zależy od rządu w Madrycie, który dotąd był przeciwny śledztwu. Zatrzymanie Pinocheta na nowo rozpoczęło w Chile i na świecie pasję, które uciły, od kiedy osiadał tu temu kraj ten rozpoczął przejście do demokracji.

General wojskowych Pinochet stanął na czele wojskowego puczu, który w 1973 r. obalił lewicowy rząd Salvadora Allende. W 1989 r. oddał władzę, pozwolił na wolne wybory, a sam zachował zwierzchnictwo nad ar-

mią. Zagwarantował jednak sobie, wojskowym i policjantom bezkarność za zbrodnie dyktatury.

Szacuje się, że armia chilijska uśmierciła wówczas co najmniej 3100 osób. Nigdy dotąd Pinochet nie stanął przed obliczem sądu, choć w kraju toczy się przeciw niemu 15 dochodzeń w sprawie zabójstw.

Rząd Chile zaprotestował przeciw pozabawieniu Pinocheta wolności i twierdzi, że broni go jako senatora immunitet dyplomatyczny. Hiszpańscy sędziowie, brytyjska policja oraz wielu prawników uważa, że immunitet Pinocheta nie chroni, gdyż ściga się go za zabójstwa i terroryzm.

Przeciw „niesprawiedliwemu” i „niesłusznemu” zatrzymaniu generała natychmiast zaprotestowała chilijska armia, która wyraziła mu swoje „stałe i niezmiennie poparcie”. To samo zrobiła opozycja prawicowa, zawsze popierająca dyktaturę. W chilijskiej stolicy Santiago zwolennicy generała obrzucili jajami ambasady Wielkiej Brytanii i Hiszpanii. Współrządząca partia socjalistyczna wyraziła radość, ale jej partner - chadecja - już nie. Chadecy, choć także przesładowani za czasów dyktatury, stanęli w obronie immunitetu Pinocheta.

mas

„Gazeta Wyborcza”

Nie karać kata

Komentarz Adama Michnika

General Pinochet, który dokonał krwawego zamachu stanu i był wieloletnim dyktatorem Chile, to ten sam człowiek, który zagwarantował zgodę „resortów siłowych” na pokojowe przejście do demokracji. Jego uwięzienie stawia na nowo problem rozliczenia za czas dyktatury, obecny we wszystkich modelach demokracji, również w Polsce.

Sprawa ta - mówiąc łagodnie - nie jest prosta. Racje polityczne wchodzi w konflikt z racjami prawnymi, niejednokrotnie też zderza się z sobą moralne oceny. Bowiem co jest bardziej moralne: wymierzenie sprawiedliwości za cenę ryzyka nowej wojny domowej czy też pokój społeczny bez sprawiedliwości, jako rezultat kompromisu między wcześniejszymi wrogami? Żaden dyktator nie odda pokojowo władzę bez jakichś gwarancji bezpieczeństwa.

Nigdy nie byłem zwolennikiem dyktatury - tak komunistycznej, jak i antykomunistycznej. Zawsze widziałem w dyktaturze podstępność, wolność, godność i prawdy. Dlatego też nie akceptowałem podwójnej buchalterii. Dla publicystów lewicowych Pinochet był „krwawym katem”, zaś Castro „romantycznym rewolucjonistą”, z kolei dla publicystów prawicowych Castro był bolszewickim rzeźnikiem i okrutnym tyranem, zaś Pinochet - konserwatywnym obrońcą wartości narodowych i religijnych. Tymczasem dla mnie bezsensowny był podział na tortury czy mordy reakcyjne i postępowe. Tortury i mordy były równie okrutne w wydaniu Pinoche-

towskim, jak i w państwie Fidela Castro. Byłem wrogiem dyktatury tak w Chile, jak i w Polsce - czemu niejednokrotnie dawałem wyraz, także za więziennymi murów.

I oto stało się coś nadzwyczajnego: w Chile i w Polsce dyktatury zostały usunięte nie poprzez barykady i szubienice, lecz przy stole negocjacyjnym i za pomocą karty wyborczej. W obu sprawiedliwość i rewansu, nastąpił stać to względny pokój społeczny.

Mimo to rozumiem punkt widzenia hiszpańskich prokuratorów. Nie chcą oni pozwolić na łamanie praw; nie chcą też, by zbrodnia pozostała nie ukarana. Ale ten medialny i druga strona Pinocheta ma w swoim kraju bardzo wielu zwolenników, dla których proces generała będzie tożsamy ze złamaniem konsensusu wewnętrznego. Hiszpanie powinni pamiętać o racjach, które nakazywały im rezygnację z rozrachunków za ofiary frankistowskiej dyktatury. Hiszpańska, pokojowa i negocjacyjna droga do demokracji stała się wzorem dla wielu innych narodów. To Hiszpania pierwsza zastosowała ten, być może, najlepszy wyznacznik ostatnich dekad naszego stulecia - demontaż dyktatury drogą reform i kompromisu. Warto, by hiszpańscy prokuratorzy pamiętali o tym, gdy podejmować będą decyzje o losach starego chilijskiego generała.

Pisał polski poeta:
a potem po skończonej walce
pozwał nam rozpostawać palce
choćby już była tylko pustka
„Gazeta Wyborcza”

Monika Lewińska wyszła za mąż

Panna Monika Lewińska jest mieszkanką Sieradza i nigdy nie była w USA. Mimo to skandal jej amerykańskiej miłości - Moniki Lewińskiej, dał się jej mocno we znaki.

Monika z Sieradza nabrała musiata wysłuchiwać kafiłowych uwag i wulgarnych komentarzy, ale woli tego nie wspominać. Teraz będzie nosiła inne nazwisko - kłopot ma z głową. - Po ślubie przyjmuję nazwisko męża i bardzo się z tego cieszę - mówi Monika Lewińska z Sieradza. Szczęśliwym małżonkiem Moniki jest Tomasz Antkowiak z Kłocka koło Sieradza.

Ich ślub odbył się w Sieradzu w ostatnią sobotę o godzinie 14.00. Panna młoda ma 24 lata, jest wysoka brunetka z długimi włosami. Nauczyciela się zawodu kraw-

cowej, ale nie może znaleźć pracy. Pan młody ma 25 lat i prowadzi własną firmę budowlaną. Świadcami podpisywaną aktu małżeństwa w Urzędzie Stanu Cywilnego były tylko członkowie najbliższej rodziny młodych. Monika ubrała się w jasnozielony kostium, młody bukiet z herbacianych róż. Jej przyszły mąż miał na sobie szary garnitur. Dwie godziny później wzięli ślub kościelny w parafii Najświętszego Serca Jezusowego.

Monika i Tomek poznali się 7 lat temu na zabawie. Decyzję o życiu we dwójkę podjęli w grudniu ubiegłego roku. W Boże Narodzenie mieli zareczyć. Na ślub kościelny i wesela młodzi zaprosili 130 gości.

Marzena MACIEJCZYK
„Super Express”

Są dwa wizerunki Pinocheta: bezwzględny dyktator i sprawcy gospodarczego cuda. „Nawet liść nie drgnie w tym kraju, jeśli ja o tym nie wiem” - zwykł mawiać gen. Augusto Pinochet, gdy w latach 1973-90 niepodzielnie rządził Chile.

Do wielkiej polityki wszedł późno, gdy miał już blisko 60 lat. Jego wcześniejsza kariera to mundur, mundur i mundur, który dla chłopaka z rodziny drobnoemigracyjnej był szansą na społeczny awans. Jego bohaterem z lat kadeczkich był Napoleon. Jako znawca arterii i logistyki pisał o historii chilijskich sił zbrojnych. W czasie II wojny światowej fascynował się wojennymi wyznaniami feldmarszałka III Rzeszy, dowódcy Afrikakorps Erwina Rommla. Jako oficer-wojownik długo nie awansował. Po 30 latach służby wciąż był ledwie majorem, jednym z najstarszych w armii. Chilijskie wojsko stroniło od polityki - inaczej niż inne armie latynoamerykańskie.

W stronę władzy

Pinochet zaczyna piąć się w górę dość nieoczekiwanie w końcu lat 60. W ciągu zaledwie dwóch lat z majora staje się generałem. Wysługa lat? Przypadek? Szczęście? Dobrek w Akademii Wojskowej? W październiku 1970 dowódca sił lądowych gen. Carlos Prada powierza mu, już wtedy generałowi i dowódcy garnizonu wojskowego Santiago, funkcję zastępcy. Dzieje się to niemal równocześnie z objęciem urzędu przez pierwszego w historii Chile prezydenta-marksiście Salvadora Allende, który obiecywał wszystkim Chilijskom czerwone wino i empanadas (pierzochy).

Trzyletnie rządy Allende doprowadziły do hiperinflacji, drastycznego spadku płac, produkcji i inwestycji, niewyobrażalnej drożyzny i rozkładu czarnego rynku. Miesiąc przed przewrotem korespondenci amerykańskiej prasy donosili, że trudno było upolować w sklepie chleb, nie mówiąc o mięsie do pierożków. Trwały niekończące się strajki, starcia z policją, walki skrajnych bojówek. Chile było o krok od wojny domowej.

Wczesnych chilijskich dyktatorów nie da się zredukować do alternatyw: albo rewolucja komunistyczna (Allende), albo kontrowersyjna antykomunistyczna (konserwatyści? wojsko)? Były też inne, nieideologiczne: albo chaos i anarchia, albo porządek - choćby i zamordystyczny; albo gospodarka w agonii, albo próba jej uleczenia - choćby i szokowa. Nikt jednak nie upatrywał w Pinochezie uzdrowiciela Chile. Większość relacji z tamtego okresu zgodnie potwierdza: uchodził za starego fajtapa, lojalnego i apolitycznego służbizm. Po latach Pinochet napisał we wspomnieniach, że nie długo przed zamachem stanu ktoś mu powtórzył opinię Allende na jego temat: „Ten Pinochet nie potrafiłby wprowadzić w błąd nawet własnej żony”. Za rządów Allende Pinochet kilkakrotnie odmawiał udziału w knożach konserwatystów i wojska przeciw prezydentowi. Czyż mianując lojalnego służbizmę dowódcą wojsk lądowych, miał się Allende czego obawiać? Zrobił to w sierpniu 1973, niespełna trzy tygodnie przed puczem. Pinochet miał 58 lat.

„Ojczyzna uratowana”

Rankiem 11 września z rozkazu admirała Jose Merino marynarka wojenna opłoniła całe wybrzeże i wszystkie porty od Arica na północy do Punta Arenas na południu. Równocześnie lotnictwo pod komendą gen. Jorge Gustavo Leigha ostrzelało prezydencką kłak Moneda w Santiago de Chile, a czołgi i piechota Pinocheta zajęły stolice. Akcja tropienia „czerwonej zarazy” kierował Cesar Mendoza, szef policji. Ci czterej mundurowi uformowali juntę, która przez 17 lat rządziła krajem. Na

Nie całkiem odszedł

Zgodnie z napisaną przez siebie konstytucją, Pinochet zgodził się w 1988 r. na ogólnonarodowe referendum, które miało zdecydować o jego ustąpieniu lub pozostaniu przy władzy. Zgodził się, mimo że dwa lata po przewrocie zarzekał się: „Ja umrę, mój następca umrze, a w Chile nigdy nie będzie żadnych wyborów”. Referendum przegrał. Ponad połowa Chilijsków odpowiedziała się za odejściem dyktatora. W grudniu 1989 w wyborach prezydenckich zwyciężył chrześcijański demokratą Patrio Aylwin.

Jednak Pinochet nie całkiem odszedł. Zachował stanowisko dowódcy sił zbrojnych, by kontrolować przejście od dyktatury do demokracji. Nie pozwolił na rozliczenia ze zbrodniami popełnionymi w czasie swoich rządów. W odpowiedzi na najcięższe żądania rozrachunków z koszar dobiegały złowrogie pomruki. Prezydent Aylwin powołał komisję prawdy i pojednania (tzw. komisja Rettiga). Ariel Dorfman, emigrant w epoce dyktatury, autor głośnej sztuki „Śmierć i dziewczyna”, pisał: „Komisja miała zbadać przypadki naruszenia praw człowieka w okresie dyktatury, ale tylko te, które okrzyczeli się czyjaś śmiercią lub które przypuszczalnie stały się powodem czyjejś śmierci. Komisja nie zajmowała się ustalaniem nazwisk zbrodniarzy ani ich osądzaniem. Mimo to był to bardzo ważny krok w kierunku uzdrowienia chorego kraju. Wszystkie wiedzieliśmy, że w kraju powstał terror, ale każdy miał o nim wiedzę wyrwykową, czerpaną z ewentualnego własnego doświadczenia. Teraz wreszcie prawda miała być ujawniona publicznie i stać się częścią oficjalnej historii. Społeczeństwo, rozbite przez podziały i niewiadomą, o której chcieliśmy zapomnieć, mogło się ponownie zjednoczyć. Ale z drugiej strony oznaczało to rezygnację z wymierzania sprawiedliwości, przemilczenie setek tysięcy ludzi, którzy cierpieli, ale przeżyli. Aylwin obrał rozwiązanie, choć śmiały kurs między tymi, którzy żądali całkowitego puszczania w niepamięć terroru, a tymi, którzy domagali się, by ujawnić absolutnie wszystko”.

W marcu br. były dyktator opuścił stanowisko szefa sił zbrojnych i - jako były prezydent - objął fotel dożywotniego senatora, co miało mu zapewnić nietykalność. Towarzystwo temu protesty przeciwników generała, rozpędzane przez policję demokratycznego Chile. „W rzeczywistości latynoscy tyranie rzadko kończyli na latarni - napisał „Der Spiegel” - jeszcze rzadziej w więzieniu, a przeważnie na wygnaniu. Pinochet jednak, na pewno jeden z najbardziej krwawych dyktatorów, nie został obalony i nie musiał uciekać na wygnanie ani za kratki. Sam uważa się dziś za gwaranta demokracji i jako taki jest zarówno przez wojsko, jak i szerokie warstwy ludności szanowany i traktowany z honorami”. Badania pokazują, że z Pinocheziem sympatyzują dziś od jednej trzeciej Chilijsków, ale większość to jego przeciwnicy. „Nikt nie zaprzeczy, że w Chile wydarzył się cud gospodarczy - pisze dalej „Der Spiegel”. - Rzut oka na Santiago i okolice wystarczy, aby ocenić rozwój w ostatnich 25 latach: wieżowce, centra handlowe, metro, autostrady, kłaki przy przemyśle, wypielegnowane wille, hotele - wszystko to pozwala zapomnieć o grozącej eksplozją społeczną biedzie lat 70”.

Oba wizerunki Pinocheta - bezwzględny dyktator i uzdrowiciel gospodarki - wydają się prawdziwe. Pod warunkiem że występują razem, a nie osobno.

Artur DOMOSŁAWSKI

„Gazeta Wyborcza”

Ustawa Republiki Litewskiej O KOMUNIKACJI

Rozdział pierwszy Zasady ogólne

9 czerwca 1998 r., nr VIII-774

Artykuł 1. Przeznaczenie i stosowanie ustawy

1. Ustawa ta określa podstawy regulacji telekomunikacji Republiki Litewskiej uwzględniając wymagania prawne Unii Europejskiej, reguluje stosunki między operatorami telekomunikacji i użytkownikami ich usług, zarządzanie, użytkowanie, kontrolę łączności radiowej oraz wywóz, produkcję, użytkowanie i konserwowanie urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, zapewnia efektywne wykorzystywanie częstotliwości radiowych oraz ustala warunki do rozwijania konkurencji w dziedzinie telekomunikacji.

2. Niniejsza ustawa nie określa licencjonowania działalności transmisjorów programów radiowych, telewizyjnych, z wyjątkiem tego, że skoordynowane podstawowe warunki działalności częstotliwości (kanałów) stacji radiowych i telewizyjnych oraz sieci telekomunikacyjnych, przeznaczonych do nadawania programów radiowych i telewizyjnych powinny być przedstawione Komisji Radia i Telewizji.

Artykuł 2. Stosowane w ustawie podstawowe pojęcia

1. Abonent - osoba, która regularnie korzysta z usług telekomunikacyjnych zgodnie z umową, zawartą z dostawcą usług telekomunikacyjnych.

2. Usługa łączności zwrotnej - usługa międzynarodowej łączności telefonicznej, gdy inicjujący rozmowę telefoniczną abonent dzięki dodatkowym środkom technicznym staje się abonentem, do którego się dzwoni.

3. Aparatura i urządzenia - aparatura radioelektroniczna i urządzenia elektryczne, które w trakcie działania emanują lub mogą emanować fale radiowe.

4. Osoby - osoby fizyczne i prawne, jak też przedsiębiorstwa nie posiadające osobowości prawnej.

5. Usługa telefonii głosowej - przekazanie komutacyjnej sygnału głosowego w realnym czasie między końcowymi urządzeniami, przyłączonymi do końcowych punktów ogólnej sieci telekomunikacyjnej, tj. przekazanie mówionej informacji między użytkownikami wykorzystującymi takie urządzenia.

6. Ogólna sieć telekomunikacyjna - sieć telekomunikacyjna, przeznaczona do świadczenia społeczeństwu wszystkich lub części usług telekomunikacyjnych.

7. Usługi ogólnej rejestrowanej łączności telefonicznej - usługi lokalnej, międzymiastowej i międzynarodowej łączności telefonicznej, świadczone użytkownikom poprzez ogólną sieć rejestrowanej łączności telefonicznej.

8. Ogólna sieć rejestrowanej łączności telefonicznej - sieć telekomunikacyjna, która, prócz innych usług, jest wykorzystywana również do świadczenia usług telefonii głosowej między rejestrowanymi końcowymi punktami sieci. Wchodzi tu wszystkie środki komutacji i nadawania oraz inna infrastruktura, przeznaczona do łączenia z ogólnymi sieciami telekomunikacyjnymi, znajdującymi się poza granicami Litwy.

9. Dominujący operator telekomunikacyjny albo dominująca dostawca usług telekomunikacyjnych - osoba dominująca na rynku zgodnie z kryteriami określonymi w ustawie Republiki Litewskiej o konkurencji.

10. Usługi w zakresie przekazywania danych - usługi telekomunikacyjne, obejmujące przekazywanie znaków, sygnałów, informacji pisanej, informacji wizualnej i głosowej oraz o innym charakterze poprzez przewody, radiowe, optyczne lub inne systemy elektromagnetyczne, z wyjątkiem usług telefonii głosowej.

11. Urządzenia końcowe - aparaty łączności telefonicznej, telegraficznej, faksowej, modemy i inne urządzenia użytkowników usług telekomunikacyjnych, przeznaczone do przyłączenia do końcowych punktów odpowiedzialnej sieci telekomunikacyjnej.

12. Narodowa tabela podziału częstotliwości radiowych - oficjalny dokument, określający podział częstotliwości radiowej do potrzeb łączności radiowej, produkcji, nauki, medycyny i in.

13. Zasoby numerów - numery łączności telefonicznej, które mogą być używane w Republice Litewskiej.

14. Główny operator ogólnej rejestrowanej łączności telefonicznej - spółka akcyjna „Lietuvos telekomas” albo każde inne przedsiębiorstwo, kontynuator uprawnień spółki akcyjnej „Lietuvos telekomas”, zanim będzie działał wolny rynek telekomunikacyjny.

15. Sygnał radiowy niebezpieczeństwa i ratowania - sygnał radiowy przeznaczony do zawiadomienia o niebezpieczeństwie zagrażającym życiu lub majątkowi człowieka.

16. Urządzenia radiowe - urządzenia do nadawania lub odbioru sygnałów radiowych.

17. Fale radiowe - swobodnie rozchodzące się w przestrzeni fale elektromagnetyczne o częstotliwości od 9 kHz do 3000 GHz.

18. Przydzielanie częstotliwości (kanału) radiowej - zezwolenie wydane przez Służbę Regulowania Łączności do użytkowania w określonych warunkach częstotliwości radiowej albo kanału radiowego.

19. Monitoring radiowy - ciągła kontrola parametrów środowiska fal radiowych.

20. Kanały łączności radiowej - pasmo częstotliwości radiowych dla ustalonego całokształtu środków technicznych i środowiska rozchodzenia się fal radiowych, przeznaczone do nadawania i odbioru określonej informacji.

21. Łączność radiowa - nadawanie, odbiór informacji na falach radiowych.

22. Regulamin łączności radiowej - oficjalne zezwolenie Międzynarodowej Unii Telekomunikacyjnej, określające zarządzanie łącznością radiową.

23. Zakłócenia radiowe - różnego pochodzenia poboczne drgania elektromagnetyczne, utrudniające odbiór użytecznego sygnału radiowego i odtworzenie informacji.

24. Nadawanie - część transmitowania programów radiowych, telewizyjnych, należących do dziedziny działalności telekomunikacyjnej i obejmująca nadawanie programów radiowych, telewizyjnych oraz wymanowanie sieciami telekomunikacyjnymi.

25. Połączenie sieci telekomunikacyjnych - fizyczne lub logiczne połączenie sieci telekomunikacyjnych użytkowane przez tego samego lub innego operatora, aby użytkownicy usług jednego operatora mogli korzystać ze wzajemnej łączności lub łączności z użytkownikami usług innego operatora, czy też usług telekomunikacyjnych świadczonych przez innego operatora.

26. Telekomunikacja - przekazywanie, nadawanie, odbiór znaków, sygnałów, tekstów pisanych, obrazów oraz dźwięków albo informacji o innym charakterze poprzez przewody, radiowe, optyczne oraz inne systemy elektromagnetyczne.

27. Linia telekomunikacyjna - fizyczne ogniwo sieci telekomunikacyjnej, łączące jakiegokolwiek punkty sieci.

28. Operator telekomunikacyjny - osoba, eksploatująca sieć telekomunikacyjną własną lub innej osoby (konserwująca, rozszerzająca, kierująca jej pracą, łącząca z innymi sieciami).

29. Dostawca usług telekomunikacyjnych - osoba świadcząca usługi telekomunikacyjne poprzez sieć telekomunikacyjną własną lub innej osoby.

30. Usługi telekomunikacyjne - usługi, całkowicie lub częściowo związane z przekazywaniem, komutowaniem sygnałów oraz nadawaniem programów radiowych i telewizyjnych przez sieci telekomunikacyjne, z wyjątkiem działalności transmisjorów.

31. Sieć telekomunikacyjna - system przekazywania informacji i (albo) komutowania oraz innej urządzenia, które zapewniają przekazywanie sygnałów przewodowymi, radiowymi, optycznymi oraz innymi systemami elektromagnetycznymi, włączając sieci telewizji kablowej oraz ogólnego odbioru telewizji.

32. Końcowy punkt sieci - fizyczne połączenia odpowiadające wymaganiom technicznym dojścia do nich, tworzące część ogólnej sieci telekomunikacyjnej i konieczne do przyłączenia końcowego urządzenia do ogólnej sieci telekomunikacyjnej oraz utrzymywania poprzez tę sieć efektywnej łączności.

33. Transmisor - osoba mająca wydaną przez Komisję Radia i Telewizji licencję, przygotowująca programy radiowe, telewizyjne do nadania i nadaje albo zezwala trzeciej stronie na nadawanie ich w postaci zakończonej i nie zmienionej.

34. Usługi uniwersalne (powszechne) - ustalone przez rząd minimum usług telekomunikacyjnych świadczonych wszystkim użytkownikom.

Rozdział drugi Instytucje regulowania działalności telekomunikacyjnej

Artykuł 3. Instytucje regulowania działalności telekomunikacyjnej

1. Sprawy telekomunikacji w Republice Litewskiej w imieniu państwa w trybie określonym przez niniejszą ustawę reguluje:

- 1) rząd lub upoważniona prezeń instytucja;
- 2) Służba Regulowania Łączności.

2. Działalność telekomunikacji, użytkowanej do obrony, bezpieczeństwa państwa, ochrony granicy państwowej, dla lotnictwa cywilnego, zapewnienia bezpieczeństwa ruchu pociągów oraz stabilnej i niezawodnej pracy systemu energetycznego regulują zgodnie ze swymi kompetencjami odpowiednie instytucje państwowe.

Artykuł 4. Funkcje rządu lub upoważnionej prezeń instytucji w dziedzinie telekomunikacji

1. Rząd lub upoważniona prezeń instytucja w dziedzinie telekomunikacji pełnią następujące funkcje:

- 1) kształtują i realizują politykę państwową w dziedzinie telekomunikacji;
- 2) współpracują z instytucjami telekomunikacji innych krajów, zgodnie ze swymi kompetencjami reprezentując Republikę Litewską w organizacjach międzynarodowych;
- 3) zatwierdzają listę usług uniwersalnych (powszechnych);

4) w przypadkach określonych przez niniejszą ustawę wydają licencje na zakładanie i eksploatowanie sieci telekomunikacyjnych z wyjątkiem tych, które są zakładane i eksploatowane zgodnie z licencjami wydanymi transmisjorom przez Komisję Radia i Telewizji;

5) w określonych w niniejszej ustawie przypadkach wydają licencje na świadczenie usług telekomunikacyjnych, z wyjątkiem usług, które są świadczone po uzyskaniu licencji wydanych transmisjorom przez Komisję Radia i Telewizji;

6) po ogłoszeniu wojny lub sytuacji nadzwyczajnej, w przypadku zagrożenia wojennego, klęsk żywiołowych lub innych zgodnie z pełnomocnictwami rządu regulują działalność telekomunikacji, wydają rozporządzenia, obowiązujące wszystkich właścicieli sieci i urządzeń telekomunikacyjnych oraz operatorów telekomunikacyjnych;

7) spełniają inne funkcje określone w ustawach i innych aktach prawnych Republiki Litewskiej.

Artykuł 5. Służba Regulowania Łączności

1. Służba Regulowania Łączności - samodzielna instytucja rządowa regulująca działalność telekomunikacyjną i realizująca zasady niniejszej ustawy, działająca zgodnie z tą ustawą oraz innymi ustawami Republiki Litewskiej, jak też z własnym statutem. Służba ta jest finansowana z budżetu państwa.

2. Statut Służby Regulowania Łączności zatwierdza rząd.

3. Służba Regulowania Łączności jest osobą prawną, posiadającą pieczęć z godłem państwa, mogąca w swym imieniu nabywać majątkowe oraz osobiste niemajątkowe prawa i obowiązki.

4. Służba Regulowania Łączności kieruje dyrektorem. Dyrektora i radę tej służby, której statut zatwierdza rząd, na okres pięciu lat powołuje i odwołuje prezydent republiki na wniosek premiera.

Artykuł 6. Zadania, funkcje i uprawnienia Służby Regulowania Łączności

1. Zadania Służby Regulowania Łączności:

- 1) zapewnienie, aby operatorzy telekomunikacyjnych nie byli dyskryminowani i mieli równe możliwości zawierania umów w sprawie łączenia sieci telekomunikacyjnych;
- 2) zapewnienie, aby użytkowane w Republice Litewskiej aparatura i urządzenia odpowiadały standardom technicznym, obowiązującym w Republice Litewskiej;
- 3) zapewnienie, aby użytkownicy nie byli dyskryminowani - mieli jednakowo możliwość korzystania z ogólnych sieci telekomunikacyjnych oraz usług telekomunikacyjnych;

4) zapewnienie, aby operatorzy ogólnych sieci telekomunikacyjnych i dostawcy usług telekomunikacyjnych spełniali zobowiązania, jakie mogą być ustalone w interesach ochrony kraju, bezpieczeństwa narodowego oraz utrzymania ładu publicznego, jak też w przypadkach szczególnych sytuacji;

(Ciąg dalszy nastąpi)

WTOREK 20 PAŹDZIERNIKA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.05 - S. "Dzikie zwierzęta". 15.00 - Pół godziny w rządzie. 15.30 - S. "Włóczęga". 16.00 - Dla domu. 16.30 - **Rozmowy Wileńskie**. 17.00 - S. "Niespokojne gimnazjum". 17.55 - Wiadomości. 18.00 - Dla dzieci. 18.30 - Dziennik. 18.45 - Przedsiębiorczość. 18.55 - Telekatalog. 19.00 - S. "Włóczęga". 19.30 - Dyskusja. 19.55 - Loteria. 20.00 - Żywa przyroda. 20.30 - Panorama. 21.00 - Klub prasowy. 22.00 - S. "Rozproszona dzieci". 22.50 - Europa. 23.10 - Dziennik wieczorny. 23.20 - S. "Wielcy liderzy".

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. "Bez domu jest źle". 9.00 - S. "Słoneczne wybrzeże". 9.45 - S. anim. 10.10 - Teleshop. 10.40 - S. "Dzikie serce". 11.25 - Babie lato. 12.20 - Od...do. 12.45 - Forma. 13.10 - S. "Zar młodości". 13.55 - To ci rodzinka. 14.35 - Teleshop. 14.50 - S. "Marisol". 15.20 - S. "Colt". 16.10 - S. "Dzikie serce". 16.55 - S. "Bez domu jest źle". 17.25 - S. "Zar młodości". 18.10 - S. "Słoneczne wybrzeże". 19.00 - S. "Marisol". 19.30 - "19:30". 20.00 - Nurty. 21.00 - S. "Nash Bridges". 22.00 - Z Hollywoodu. 22.30 - "22:30". 22.45 - S. "Zainfeld". 23.45 - S. "W imię sprawiedliwości". 24.00 - Film fab. "Nowy Orlean".

ŚRODA 21 PAŹDZIERNIKA

LTV

6.30 - Dzień dobry. 8.05 - S. "Dzikie zwierzęta". 15.05 - Milioner. 15.30 - S. "Wędrowiec". 16.00 - Dla domu. 16.30 - Magazyn etniczny. 17.00 - S. "Niespokojne gimnazjum". 17.50 - Wiadomości (ros.). 18.00 - Pole karne. 18.30 - Wiadomości populudniowe. 18.45 - Przedsiębiorczość dnia. 18.55 - Telekatalog. 19.00 - S. "Wędrowiec". 19.30 - Magazyn kulturalny. 19.55 - Perlas. 20.00 - Nostalgia. 20.30 - Panorama. 21.00 - S. "Nakwizta". 21.50 - Widz i realia. 22.40 - S. "Kaukodomas". 23.10 - Wiadomości wieczorne. 23.20 - Scena muz.

LNK

6.15 - Teleshop. 6.30 - Poranne koło. 8.30 - S. "Bez domu jest źle". 9.00 - S. "Słoneczne wybrzeże". 9.45 - Film anim. 10.10 - Teleshop. 10.40 - S. "Dzikie serce". 11.25 - Jeszcze nie wieczór. 12.10 - Wiadomości z Hollywoodu. 12.35 - Cztery koła. 13.00 - S. "Zar młodości". 13.45 - Nurty. 14.35 - Teleshop. 14.50 - S. "Marisol". 15.20 - S. "Colt". 16.10 - S. "Dzikie serce". 16.55 - S. "Bez domu jest źle". 17.25 - S. "Zar młodości". 18.10 - S. "Słoneczne wybrzeże". 19.00 - S. "Marisol". 19.30 - "19:30". 20.00 - S. "Najukochańszy syn". 22.00 - S. "Adres grzechu - zwariowana parka". 22.30 - "22:30". 22.45 - S. "Tajemnice Weroniki". 23.10 - S. "Michael Ham-

BALTYCKA TV
6.15 - S. "Dallas". 7.00 - S. "Tak świat się kręci". 7.45 - S. "Esmeralda". 8.30 - S. "Oszustwa". 9.15 - S. "Siódme niebo". 10.00 - Walka słów. 10.45 - Rowerovery show. 11.10 - S. "Żył sobie złodziej". 12.00 - Krawała. 12.30 - Program muz. 13.00 - Program muz. 14.00 - Baltycka bomba. 15.00 - S. "McGyver". 16.00 - S. "Dallas". 17.00 - S. "Tak świat się kręci". 18.00 - Wiadomości. 18.05 - S. "Esmeralda". 19.00 - S. "Oszustwa". 20.00 - Wiadomości. 20.20 - S. "Komi-sarz Rex". 21.10 - S. "Odcinek przedkości". 22.00 - Program polemiczny. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Mistrzostwa UEFA. 23.15 - S. "Wojny domowe". 0.05 - S. "Czarne niebo". 0.55-6.15 - DW.

TV3

6.35 - S. "Książę śmia-łek". 7.00 - Kanau muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. "Los Marianny". 8.45 - S. "Santa Barbara". 9.35 - S. "Uroczy i dzielni". 10.00 - Film fab. 11.20 - Kamera WRS. 10.50 - Zaśpiewajmy. 11.20 - Komputerowe cludy. 11.40 - Komedia "Alf". 12.05 - S. "Wilki powietrzny". 13.00 - Det. "Jessica Fletcher". 13.45 - Teleshop. 14.15 - Kanau muz. 15.00 - S. "Katts i Dog". 15.25 - SD. "Telefon pomocy 911". 16.10 - S. "Wina". 16.55 - S. "Santa Barbara". 17.40 - S. "Uroczy i dzielni". 18.05 - Tego jeszcze nie było. 18.10 - S. "Los Marianny". 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Euromisja. 19.30 - Koszykowska. Wilno - Sarajewo.

mer". 24.00 - Film fab. "Nowy Orlean".

BALTYCKA TV

6.15 - S. "Dallas". 7.00 - S. "Tak świat się kręci". 7.45 - S. "Esmeralda". 8.30 - S. "Oszustwa". 9.15 - S. "Wojny domowe". 10.00 - Rodzina na telegra. 10.45 - Dla rybaków. 11.10 - S. "Odcinek przedkości". 12.00 - Program polemiczny. 12.30 - S. dla dzieci "Cyberdzieci". 13.00 - S. "McGyver". 14.00 - Baltycka bomba. 15.00 - Program muz. 16.00 - S. "Dallas". 17.00 - S. "Tak świat się kręci". 18.00 - Wiadomości. 18.05 - Film fab. "Zawsze będzie cię kochał". 19.00 - S. "Oszustwa". 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Prawie sport. 20.35 - Mistrzostwa UEFA. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Film fab. "Obawiaj się czarnej czapki". 0.15-6.15 - DW.

TV3

6.35 - Film anim. 7.00 - Kanau muz. 7.45 - Teleshop. 8.00 - S. "Los Marianny". 8.45 - S. "Santa Barbara". 9.35 - S. "Uroczy i dzielni". 10.00 - S. "Trzecia planeta za słońcem". 10.25 - Telegra. 10.50 - Z obu stron muru. 10.20 - Za grzechem. 11.40 - S. "Dharma i Greg". 12.05 - S. "Powietrzny wilk". 13.00 - S. "Jessica Fletcher". 13.45 - Teleshop. 14.15 - Kanau muz. 15.00 - S. "Trzej przyjaciele i piercier". 15.25 - S. "Beverly Hills, 90210". 16.10 - S. "Wina". 16.55 - S. "Santa Barbara". 17.40 - S. "Uroczy i dzielni". 18.05 - Tego jeszcze nie było. 18.10 - S. "Los Marianny". 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Nowości sportowe. Pogoda. 19.30 - Bez tabu. 20.00 - S. "Alle Mebe-

21.00 - TV "Lietuvos rytas". 22.00 - Wiadomości. 22.10 - Koszykowska. Kovno - Lizbna. 0.15 - Film fab. "UFO".

WILEŃSKA TV

8.05 - Z Wilna. 8.20 - Towary i usługi. 8.30 - Dziękuję za zakup. 9.00 - Z Moskwy. 9.10 - Prasa i muzyka. 10.05 - Dziękuję za zakup. 10.15 - Znak jakości. 10.30 - Katastrofy i wojny tygodnia. 11.00 - Z Moskwy. 11.10 - Film fab. "Nokturn na perkusję i motocykl". 12.40 - Dziękuję za zakup. 13.00 - Z Moskwy. 13.10 - S. "Edera". 14.05 - W świecie ludzi. 14.35 - Towary i usługi. 14.50 - Dziękuję za zakup. 15.10 - Kanau muz. 15.40 - Patrol drogowy. 16.00 - Z Moskwy. 16.20 - Podobna się ogląda. 16.30 - S. "Gracie w opałach". 17.00 - S. "Czechow i K". 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Męski klub. 19.30 - Z Wilna. 19.55 - Prywatna klinika. 20.00 - Stolica. 20.20 - Towary i usługi. 20.30 - W świecie ludzi. 21.05 - Humor. 21.35 - Patrol drogowy. 21.50 - Z Moskwy. 22.00 - Wiadomości z Wilna. 22.25 - Kanau muz. 22.50 - Znak jakości. 23.00 - Film fab.

VILSAT

17.00 - Film fab. "Moja druga mama". 17.50 - Filmspektakl "Miłość jakichy wieczór". 19.20 - Salon książek. 19.50 - Sport. 20.10 - Warto odwiedzić. 20.15 - Gwiezdna ulewa. 20.40 - Kaledoniskoznik. 20.45 - Dla dzieci. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Wiadomości (pol.). 21.20 - Warto odwiedzić. 21.30 - Litewskie gwiazdy. 22.05 - Film fab. "Moja dru-

ga mama". 22.55 - Kaledoniskoznik. 23.05 - Puls Wilna. 23.20 - Wiadomości (pol.).

I KANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.15 - Wiadomości. 7.15 - S. "Okrutny anioł". 9.15 - Panorama śmiechu. 9.50 - Biblioteka domowa. 10.15 - Razem. 13.15 - S. "Nowe przygody Sindaba". 13.45 - Dobra okazja. 14.30 - Do lat 16 i więcej. 15.00 - S. "Okrutny anioł". 16.20 - Zgadnij melodię. 16.50 - Godzina szczytu. 17.15 - Temat. 17.55 - S. "Na nożach". 19.00 - Czas. 19.35 - Film fab. 19.50 - Piłka nożna. 21.40 - Koncert. 22.25 - Hokej na lodzie. Eurologia.

ROSYJSKA TV

5.00 - Witaj, Rosjo. 7.15 - Oddział dyżurny. 7.25 - Witaj, Rosjo. 7.55 - Towary pocztą. 8.00 - S. "Santa Barbara". 8.45 - Muzyka. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - "Dzwoncie do Kuzi". 14.30 - S. "Pierwsze pocałunki". 15.30 - Wieża. 16.00 - Film muz. "Tytoniowy kapitan". 17.30 - Oddział dyżurny. 18.30 - Szczegóły. 18.45 - Anclage przedstawia. 19.20 - Komedia "Zakonnice-uciekierki". 20.55 - S. "Czynnik PSI". 21.45 - Oddział dyżurny.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Dziecko, troski i radości. 7.45 - Domofera. 8.00 - Południowy 19-ty - magazyn dla dzieci. 8.20 - Kolorowe nutki. 8.30 - "Kot w butach" - serial anim. dla młodych widzów. 9.00 -

I KANAŁ ROSJI

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 22.15 - Wiadomości. 7.15 - S. "Okrutny anioł". 8.15 - Spożerzenie. 9.15 - W świecie zwierząt. 9.50 - Biblioteka domowa. 10.15 - Razem. 13.15 - S. "Nowe przygody Sindaba". 13.45 - Zew dzungli. 14.05 - Dziecięce anegdoty. 14.30 - Do lat 16 i więcej. 15.00 - S. "Okrutny anioł". 16.20 - Odgadnij melodię. 16.50 - Godzina szczytu. 17.05 - Pogoda. 17.15 - Człowiek i prawo. 17.55 - S. "Na nożach". 19.00 - Czas. 19.35 - Dobranocna. 19.50 - Film fab. "Blondynka za rogiem". 21.30 - Film dok.

ROSYJSKA TV

5.00 - Dzień dobry. 7.15 - Oddział dyżurny. 7.25 - Dzień dobry. 7.55 - Towary pocztą. 8.00 - S. "Santa Barbara". 8.45 - Muzyka. 9.00, 15.00, 18.00, 22.00 - Wiadomości. 14.15 - "Zadzwoncie do Kuzi". 14.30 - S. "Pierwsze pocałunki". 15.30 - Wieża. 16.00 - Film fab. 17.30 - Oddział dyżurny. 17.35 - I studio. 18.30 - Drobniaki. 18.45 - Sam sobie reżyserem. 19.15 - Film fab. "Zenia, Zeniczka i Katusia". 20.45 - S. "Agata Christie. Poirot". 21.45 - Oddział dyżurny.

TV POLONIA

7.00 - TV Polonia zaprasza. 7.05 - Dziennik krajowy. 7.25 - Sport-telegram. 7.30 - Kwadrans z medycyną. 7.50 - Dania do podania. 8.00 - Program dla dzieci. 8.20 - Tęcza bajeczka - program dla dzieci. 8.30 - "Brzydkie kaczki" - serial anim. dla dzieci. 9.00 - Wiadomości. 9.10 - Na skrzydłach Ikar.

Wiadomości. 9.10 - Mówię... - program poradnikowy. 9.30 - "Album polski" - film fab. prod. polskiej (1970). 10.30 - Filmy anim. dla dorosłych. 10.45 - Telewizyjny Leksykon Humoru. 11.45 - Kuchnia polska. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - Tydzień Prezydenta. 12.30 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 12.55 - Auto - Moto-Klub. 13.05 - Krzyżówka szczęścia. 13.30 - Kowalski i Schmidt. 14.00 - "Capital City" - serial prod. angielskiej (1990). 14.50 - Dziennik telewizyjny. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Galeria. 16.00 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 16.25 - Stawiam na Tolka Banabę" - serial dla młodych widzów (1973). 17.00 - Telexpress. 17.15 - "Na wywiez do Kolobrzegu" - program krajoznawczy. 17.35 - Tyłko Muzyka. 19.00 - Tata, a Marcin powiedział. 19.10 - Reporter. 19.20 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - "Rodzina Polanieckich". 17.30 - "Pojeźdźnia" - serial prod. polskiej (1978). 21.20 - Pętla czasu. 21.50 - Wieczór reporterski. 22.30 - Panorama. 23.05 - W centrum uwagi. 23.20 - XI Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. Stanisława Moniuszki. 0.25 - Magazyn parlamentarny. 0.45 - Program dnia. 0.50 - "Fortele Jonatana Kota" - serial anim. dla dzieci. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - Tyłko Muzyka. 2.30 - Panorama. 3.05 - "Rodzina Polanieckich" - serial prod. polskiej

(1978). 4.25 - Pętla czasu. 5.05 - Sport z satelity. 5.35 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 6.00 - W centrum uwagi. 6.15 - Tyłko Muzyka. 6.40 - "Na wywiez do Kolobrzegu" - program krajoznawczy.

RIT7

6.25 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 6.45 - "Na zawsze" - serial obyczaj. 7.30 - Teleshopping. 8.00 - "Miłość i dyplomacja" - serial obyczaj. 8.25 - "Sunset Beach" - serial obyczajowy. 9.10 - Odjazdowe kreskówki. 10.30 - "Samotna miłość Judith Heame" - melodramat. W Brytania (1987). 12.30 - "Quincy" - serial kryminalny. 13.30 - Teleshopping. 14.15 - "Na zawsze" - serial obyczajowy. 15.05 - "Miłość i dyplomacja" - serial obyczajowy. 15.30 - Odjazdowe kreskówki. 16.45 - "Sunset Beach" - serial obyczajowy. 17.35 - "Dziewczyna z komputera" - serial dla młodzieży. 18.00 - "Oblicza Nowego Jorku" - serial sensac. 18.50 - 7 minut wydarzenia dnia. 19.00 - Zoom - magazyn sensacji. 19.30 - Podaj dalej - teleturniej. 20.00 - "Biloxi Blues" - komedia wojenna USA (1988). 21.55 - Wieczór z wampirem. 23.00 - 7 minut wydarzenia dnia. 23.10 - "Święty" - serial sensac. 24.00 - "Świat pana trenera" - serial komediowy. 0.25 - "Kariera maklera" - serial obyczajowy. 1.10 - "Dziewczyna z komputera" - serial dla młodzieży. 2.10 - Zoom - magazyn sensacji. 2.35 - Podaj dalej.

9.30 - "Rodzina Polanieckich" - serial prod. polskiej (1978). 10.50 - Twoja lista przeżyć. 11.30 - XIX Lidsbarskie Biesiady Humoru i Satyry. 12.00 - Wiadomości. 12.10 - Magazyn parlamentarny. 12.30 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 12.55 - Pocztyłoni. 13.05 - Tyłko Muzyka. 13.30 - Kronika końca wieku. 14.00 - Tyłko Muzyka. 15.00 - Panorama. 15.20 - Program dnia. 15.30 - Dialogi z przeszłości. 16.00 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 16.30 - Szkoła na wesoło. 17.00 - Telexpress. 17.15 - Przegląd Prasy Polonijnej. 17.30 - Krzyżówka szczęścia. 17.55 - "Mścicie, obrońcy i rapierzy". 18.00 - Serial historyczny prod. NRD (1981). 18.55 - Polska - Świat. 20.00 - 19.00 - Reporter. 19.20 - Dobranocna. 19.30 - Wiadomości. 19.55 - Prognoza pogody. 20.00 - "Koniec gry" - melodramat prod. polskiej (1991). 21.20 - Polska - NATO. 21.40 - Jestem - Zbigniew Wodecki. 22.10 - Na skrzydłach Ikar. 22.30 - Co nas łączy - reportaże. 22.45 - Panorama. 23.05 - W centrum uwagi. 23.20 - Świadekowie XX wieku. 0.10 - Sztuka organomistrzstwa - reportaże. 0.30 - Przegląd Prasy Polonijnej. 0.45 - Program dnia. 0.50 - Makowa pianienka. 1.00 - Wiadomości. 1.25 - Sport. 1.27 - Prognoza pogody. 1.30 - "Mścicie, obrońcy i rapierzy". 1.40 - Serial historyczny prod. NRD (1981). 2.30 - Panorama. 2.45 - Co nas łączy. 3.05 - "Koniec gry" - melodramat prod. polskiej (1991). 4.25 - Polska - NATO - reportaże. 4.45 - Je-

stem - Zbigniew Wodecki. 5.15 - Zostały tylko fotografie. 5.35 - "Klan" - serial prod. polskiej (1998). 6.00 - W centrum uwagi. 6.15 - Krzyżówka szczęścia. 6.45 - Magazyn kulturalny.

RIT7

6.25 - Ukryta kamera - program rozrywkowy. 6.45 - "Na zawsze" - serial obyczajowy. 7.30 - Teleshopping. 8.00 - "Miłość i dyplomacja" - serial obyczajowy. 8.25 - "Sunset Beach" - serial obyczajowy. 9.10 - Odjazdowe kreskówki. 10.30 - "Biloxi Blues" - komedia wojenna USA (1988). 12.20 - Wieczór z wampirem. 13.30 - Teleshopping. 14.15 - "Na zawsze" - serial obyczajowy. 15.05 - "Miłość i dyplomacja" - serial obyczajowy. 15.30 - Odjazdowe kreskówki. 16.45 - "Sunset Beach" - serial obyczajowy. 17.35 - "Dziewczyna z komputera" - serial dla młodzieży. 18.00 - "Oblicza Nowego Jorku" - serial sensacyjny. 18.50 - 7 minut wydarzenia dnia. 19.00 - Zoom - magazyn sensacji. 19.30 - Podaj dalej - teleturniej. 20.00 - "Tożsamość sprawcy" - dramat sensac. USA (1987). 21.40 - "Adwokat i prokurator" - serial kryminalny. 22.30 - 7 minut wydarzenia dnia. 22.45 - "Święty" - serial sensac. 23.35 - "Świat pana trenera" - serial komediowy. 24.00 - "Capital" - serial dok. 0.55 - "Dziewczyna z komputera" - serial dla młodzieży. 1.15 - "Oblicza Nowego Jorku" - serial sensac. 2.00 - Zoom - magazyn sensacji. 2.25 - Podaj dalej.

„KURIER WILEŃSKI” - TWÓJ PRZYJACIEL - INFORMUJE, DORADZA, POMAGA

Cudowna moc ziół

Na zapalenie trzustki

Choroba ma charakter przewlekły. Towarzyszą jej stan zapalny, nawracające bóle w nadbrzuszu i tworzenie się złożeń białkowo-wapniowych. W leczeniu bardzo ważną rolę odgrywa przestrzeganie diety. Zioła mogą okazać się bardzo pomocne w kuracji.

1. Berberis zwyczajna (pomaga w schorzeniach przewodu pokarmowego). 2. Lopian pajęczynowaty (ma właściwości przeciwnzapalne). 3. Brzoza brodawkowata (działa odkażająco). 4. Chaber bławatek (działa ściągająco).

Ziołowe receptury

Antybakteryjny napar z berberysu zwyczajnego
Pół łyżki suszonego korzenia lub kory berberysu należy zalać szklanką wrzątku. Przykryć spodem. Odstawić na 10 minut. Po przecedzeniu pić 2-3 razy dziennie po 1-2 łyżki naparu (najlepiej między posiłkami).

Przeciwnapalny odwar z łopianu pajęczynowatego
10-30 g suszonych, rozdrobnionych korzeni łopianu zalać 500 ml wrzątku. Odstawić na 3 godziny. Gotować pod przykryciem przez 10 minut. Odczekać. Pić w 2-3 porcjach po pół szklanki odwaru (między posiłkami).

Odkażający napar z brzozy brodawkowatej
Płaską łyżkę suszonych liści brzozy należy zalać szklanką wrzącej wody. Parzyć pod przykryciem przez mniej więcej 5 minut. Po przecedzeniu pić 3-4 razy dziennie po 1/3 szklanki naparu (najlepiej przed posiłkami).

Tonizujący napar z kwiatów chabru bławatka
Łyżkę kwiatów należy zalać szklanką wrzącej wody. Pozostałość pod przykryciem na 15 minut. Odczekać i pić po szklance naparu 3-4 razy dziennie (najlepiej przed posiłkami). Napar ten usuwa toksyny z organizmu.

Leksykon ziół

Ogórecznik lekarski

Roslina jednoroczna lub dwuletnia. W Polsce spotykana jest jako zdziczały chwast ogrodowy. Miododajny ogórecznik uprawiany jest też w pobliżu psiek. Wyrasta do wysokości 60 cm. Ma grube, soczyste łodygi i niewielkie niebiesko-czerwone lub białe kwiatki. Kwitnie od czerwca do sierpnia. Smakiem i zapachem przypomina ogórek. Surowcem leczniczym jest wysuszone ziele, które zbiera się w początkach kwitnienia i suszy rozłożone cienkimi warstwami. Ogórecznik zawiera silybin, garbniki, saponiny, olejki eteryczne, cholinę, składniki mineralne, witaminę C i karoten. Ziele ma działanie przeciwnapalne, odtruwające, antybakteryjne, rozmiękczające, moczopędne. Usprawnia też procesy trawienne organizmu.

GDY BOLI GŁOWA...

I wiemy, iż ten ból nie ma żadnego podłoża chorobowego - możemy pomóc cierpiącemu na tę dolegliwość sami. Objęmujemy głowę chorego od tyłu, w ten sposób, aby końce palców znalazły się na środku czoła, a kciuki -

po bokach głowy. Lekko naciskając, prowadzimy palce w kierunku skroni i napięty w ten sposób skórę przetrzymujemy przez ok. pół minuty. Przy migrenie - między trzciną i czwartym palcem należy zrobić fałd.

KALENDARIUM

* Wtorek (20.X) jest 293 dniem 1998 r.
Do końca roku pozostało 72 dni.
* Znak Zodiaku - Waga.
* Imieniny: Ireny, Jana, Kleopatra, Witalisa.
* Wschód Słońca - 6.57, zachód - 17.10.
Długość dnia - 10 godz. 15 min.
* Księżyc. Nów od godz. 20 min. 10.
Do 2000 roku pozostało 398 dni.

EKRANY

SKALWIJA - 1 sala - 20-22.X - „Pukając do bram niebieskich” o 12, 15.30, 19, „6 dni, 7 nocy” - o 13.40, 17.10, 20.45, 2 sala - 20-22.X - „6 dni, 7 nocy” o 11, 19.30.
LIETUVA - „Doktor Dolittle” - 20-22.X o 12, 16; 23-25.X o 11, 18, 20-22.X - „Stara pieśń” o 13.45, 17.45, „Ogon merda psem” o 20, 22, 23-25.X - „Zawiać koni” o 15, 22.30, „Zwariowanie z powodu Mary” o 20.
HELIOS - 2 sala - 20-22.X - „Maska Zorro” o 11.30, 14.20, 17, 19.40.
VINGIS - 20-25.X - „Show Truman” o 11.30, 14, 16.30, 19, „Znakowanie pociągów” o 21.30.
PERGAL - 20-25.X - „W poszukiwaniu Amy” o 15, 17, 19, „Sala „OZO” - 20, 21.X - „Wściekle psy” o 18.30, 22, 23.X - „Brukowe czytadło” o 18.30, 24, 25.X - „Jackie Brown” o 18.
DRAUGYST - 20-25.X - „Głęboki wstrząs” o 15, 17.30.

ZAKŁAD KUŚNIERSKI

„SABINA” przypomina, że zima nie za górami i zaprasza do siebie, gdzie można kupić, zamówić lub przerobić (odnowić) futra. Poza tym w zakładzie jest duży wybór zimowych kapeluszy futrzanych.

Pracujemy: wtorki-piątki w godz. 10-18, soboty (10-15).
N. Vilnia, ul. Kojełavicziaus 222, tel. 67-74-95.
(Zam. 607)

Przedsiębiorstwo
personalne
G. KAMINSKAS

Wykonuje
kamienne pomniki
po przystępnej cenie,
zapewnia wysoką jakość.

Laisvės pr.1 (obok Policji Drogowej).
Informacja pod tel. 444-913 (po godz. 19), kom. (8-287) 30843.
(Zam. 512)

Pogoda Z parasolem czy bez ...

Dziś na Litwie zachmurzenie zmienne, w większości rejonów - deszcz. Wiatr południowo-zachodni, 6-11, na wybrzeżu w porywach 15-17 m/s. Temperatura w nocy 0-5, w dzień 6-11 stopni.

W Wilnie w dzień przelotne opady. Temperatura w nocy 0-3, w dzień 8-10 stopni.

W ciągu następnych dwóch dni lokalnie przelotne opady. We środę temperatura w nocy 1-6 (lokalnie przymrozki do -2), w dzień 6-11 stopni. We czwartek - w nocy 3-8, w dzień 8-13 stopni.

UWAGA!

Mamy do wynajęcia dwa pokoje po 17 m²
każdy, cztery linie telefoniczne.

Zwracać się: Laisvės pr. 60, Dom Prasy, 11 piętro, pokój 1114, redakcja „Kuriera Wileńskiego”.
Tel. 42-79-01.

ZSA „STIMEKSA”

Kuzbaski węgiel
najwyższej jakości
295 Lt/t.

Możemy zapewnić
dostawę.

ul. Titnago 78, Vilnius.
Tel. 64-20-60, 64-25-01
(Zam. 555)

Firma „Vilniaus prochemas” fachowo chemicznym sposobem czyści wykładziny, dywany oraz miękkie meble.
Tel. 67-64-19. (Zam. 592)

„Kibirkštis” naprawia lodówki w Wilnie i w okolicach.
Tel. 72-15-40. (Zam. 601)

Leczenie kręgosłupa, ostrego zapalenia korzonków nerwowych, bólów w plecach, zwyrodnienia kręgosłupa, skoliozy u dzieci.
Korekcja figury. Leczenie cellulitisu.
Vilnius, tel. 62-92-32. (Zam. 615)

Wykonujemy artystyczne pomniki i inne wyroby z granitu i marmuru.
Vilnius, Algirdo 48c.
Tel. 63-05-58, 63-99-65. (Zam. 561)

Sprzedam 7-letniego konia.
Tel. 79-80-91 (wieczorem). (Zam. D-708)

Sprzedam drzewo na opał.
Tel. 42-80-03, (8-287) 83181. (Zam. D-709)

Skupujemy pierwotny i wtórny surowiec mas plastycznych.
Tel. 25-19-61, 30-98-81, (8-298) 21317. (Zam. D-710)

ZAMOLOTEM:
TURCJA
BULGARIA

1. Podróż po Europie: Czechy, Węgry, Francja, Włochy, Holandia, Austria, Niemcy itd.
2. Wypoczynek nad jeziorami w Litwie.
3. Zalatwianie dokumenty na utrzymanie wizy.

Naugarduko 36, Vilnius,
tel. 26-08-36, 23-94-34

P.T.B. „UWESTA”
Wybierz się razem z nami w pielgrzymkowy szlak.
22-25.10 - Częstochowa - Oświęcim - Kraków - Wieliczka.
13-22.11 - Częstochowa - Kraków - Florencia - Rzym - Monte Cassino - Asyż - Loreto - Wenecja.
Tel. 51-63-10 od godz. 15, (8-299) 86125 stale. (Zam. 616)

UWAGA, SPOTKANIE!
24 października, w sobotę, odbędzie się spotkanie II-iej promocji (1958 r.) 11-iej Szkoły Średniej (obecna szkoła gimnazjum im. A. Mickiewicza).

Zbieramy się przed szkołą o godz. 12.00. Serdecznie wszystkich zapraszamy. Organizatorzy
Tanie i dobrze naprawiam maszynę do szycia.
Tel. 41-38-06. (Zam. D-711)

Korepetycje z matematyki w języku polskim i rosyjskim.
Tel. 45-29-30. (Zam. D-712)

Sprzedam sadzarkę do ziemniaków.
Tel. 47-97-72. (Zam. D-713)

Sprzedam krowę.
Tel. 76-72-58. (Zam. D-714)

Nauczam chemii.
Tel. 72-39-54. (Zam. D-715)